

รายงานผลการดำเนินงาน

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2555

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คนไทยได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพ ได้
ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
วังจันทน์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2281 6364, 0 2281 6461, 0 2628 5068-72
www.nfe.go.th

สำนักงาน กศน.

คำนำ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นอีกปีงบประมาณหนึ่งที่สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินบทบาทภารกิจในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลสู่การปฏิบัติผ่านโครงการ/กิจกรรมต่างๆ อย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานด้านการเพิ่มศักยภาพและกระจายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางและเท่าเทียม ตามนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การยกระดับการศึกษาของประชาชนตามโครงการพัฒนาการประเมินเทียบระดับการศึกษาและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการผลิต พัฒนา และเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัยในแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และอีกหลากหลายโครงการ/กิจกรรม ภายใต้นโยบายการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยปรากฏผลการดำเนินงานตามเป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการอย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกลไกการศึกษาตลอดชีวิต ในรูปแบบของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภายใต้โครงการ/กิจกรรมที่หลากหลายดังกล่าว

สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณหน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งภาคีเครือข่ายและประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการการเรียนรู้ที่ได้มีส่วนร่วมให้การดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบผลสำเร็จดังปรากฏรายละเอียดในรายงานฉบับนี้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการ กศน.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข – ฉ
สารบัญตาราง	ช – ซ
๙ นโยบายการศึกษาของรัฐบาล	1
๙ สารนายกรัฐมนตรี เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555	4
๙ สารผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโก สำนักงานใหญ่ ณ กรุงปารีส เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555	5
๙ ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ	7
๙ ผู้บริหารสำนักงาน กศน.	9
๙ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	14
๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2555 - 2558	17
๙ นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555	19
ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ	31
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	32
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	33
การศึกษานอกระบบ	33
☆ การปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
☆ โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ	35
☆ โครงการพัฒนาดำรงเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบ	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
☆ โครงการประเมินผลการศึกษาจากระบบขั้นพื้นฐาน	36
☆ โครงการประกันคุณภาพการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	37
☆ โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	38
☆ โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้	38
☆ โครงการพัฒนาการประเมินเทียบระดับการศึกษาและการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย และการยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายใน 8 เดือน	42
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน วิธีเรียนทางไกล	44
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล	45
☆ โครงการพัฒนาครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน. และคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน.	47
การศึกษาตามอัธยาศัย	47
☆ โครงการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบ (โครงการสร้างสังคมแห่งการอ่าน)	47
☆ โครงการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา	48
☆ โครงการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	49
☆ โครงการประเมินเชิงประจักษ์ห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยม	49
ภาคีเครือข่าย	50
☆ โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายในการจัดและสนับสนุน การจัดการศึกษาตลอดชีวิต	50
☆ การประสานความร่วมมือภาคีเครือข่าย กศน.ต่างประเทศ	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสนับสนุนโครงการพิเศษ	53
☆ การส่งเสริมและพัฒนาจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	53
การบริหารจัดการ	60
☆ การพัฒนาบุคลากร	60
☆ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล	62
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน	65
ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	
การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	66
การศึกษานอกระบบ	66
☆ การจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	66
☆ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	67
☆ การส่งเสริมการรู้หนังสือ	68
☆ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง	70
☆ การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	71
☆ การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)	72
☆ การศึกษาทางไกล	74
☆ การประเมินเทียบระดับการศึกษา	74
การศึกษาตามอัธยาศัย	77
☆ ห้องสมุดประชาชน	77
☆ วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	78
☆ การจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยในแหล่งเรียนรู้	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน	83
☆ กศน.ตำบล/แขวง	83
☆ อาสาสมัคร กศน.	84
☆ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชุมชน	85
การสนับสนุนโครงการพิเศษ	85
☆ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	85
☆ โครงการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงชายแดนของ ศฟช.	87
☆ การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	90
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	92
การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	93
การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	93
☆ โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ ขับเคลื่อนกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	95
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ทัดเทียมกับนานาชาติ	98
การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติ	99
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	99
☆ งานผลิต พัฒนา เผยแพร่และให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	100
☆ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน (Community) ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	103
☆ โครงการทิวเข้มเต็มความรู้	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	107
การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับ การเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	108
☆ การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	108
ส่วนที่ 2 งบประมาณ	112
ส่วนที่ 3 สถิติสารสนเทศ	116
ส่วนที่ 4 ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555	122
ผู้จัดทำเอกสาร	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 อัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	75
3 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	75
4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามประเภทกิจกรรม	76
5 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรศึกษานอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามประเภทกิจกรรม	76
6 จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตาม ประเภทกิจกรรม	83
7 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	113
8 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	114
9 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน ภาคใต้ จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	114
10 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลผลิตที่ 4 ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ จำแนกตามประเภท งบประมาณรายจ่าย	115
11 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตามประเภท งบประมาณรายจ่าย	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	จำนวนและร้อยละของบุคลากร สำนักงาน กศน. จำแนกเป็นรายประเภท 117
13	จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศและระดับตำแหน่ง 117
14	จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา 117
15	จำนวนหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. 118
16	จำนวนห้องสมุดประชาชน จำแนกเป็นรายประเภท 119
17	จำนวน กศน.ตำบล/แขวง ที่ประกาศจัดตั้งแล้ว และจำนวน ศรช. จำแนกเป็นรายภาค 119
18	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) จำแนก เป็นประเภทในพื้นที่ทรงงานและประเภทในพื้นที่ปกติ จำแนกตามรายภาค 120
19	จำนวนผู้เรียนและครูในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) จำแนกตามรายภาค 121
20	ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 123

นโยบายการศึกษาของรัฐบาล

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ 4 ปีของรัฐบาล เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

ข้อ 1.5 เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการขจัดความยากจน ยาเสพติด และอิทธิพลอำนาจมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ อำนวยความยุติธรรมอย่างทั่วถึง เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เคารพอัตลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ จะมีการบูรณาการการบริหารจัดการทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุง พัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องทันสมัยกับสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างเป็นธรรม

นโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ 4 ปีของรัฐบาล

ข้อ 4 นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

4.1 นโยบายการศึกษา

4.1.1 **เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา** โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วยยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับขั้นโดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ ขจัดความไม่รู้หนังสือให้สิ้นไปจากสังคมไทย จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในทุกพื้นที่ พัฒนามหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลก พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์โดยเริ่มจากพื้นที่ที่มีความพร้อม

4.1.2 สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาใน

สังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิดให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาสำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น กลุ่มแม่บ้าน จัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลดปัญหาค้นออกจากระบบการศึกษา

นอกจากนี้ จะดำเนินการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาขั้นสูง โดยจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต” โดยให้ผู้กู้เริ่มใช้คืนต่อเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้ พักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้เป็นระบบที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้อึดต่อการกระจายโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะจัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ดำเนิน “โครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน” เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้ไปเรียนต่อต่างประเทศ จัดการศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

4.1.3 ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง โดยปฏิรูป

ระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครูโดยใช้การประเมินเชิงประจักษ์ ที่อิงขีดความสามารถและวัดสัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาเป็นหลัก จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง แก้ปัญหานี้สินโดยการพักชำระหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามนโยบายแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนของรัฐบาล พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาขาวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา

4.1.4 จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับ

ตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเรียนรู้หาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพโดยให้สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพ รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชนเพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะในการให้บริการแก่ประชาชน

ทั้งนี้ จะดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนอย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ

4.1.5 เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียม

กับนานาชาติ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนนำร่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้ “กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” สามารถดำเนินการตามภารกิจได้

4.1.6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติเพื่อสร้างทุนทางปัญญาและนวัตกรรม ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็น พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติโดยเน้นความสัมพันธ์อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา

4.1.7 เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ รับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

สภานายกรัฐมนตรี
เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ”
ประจำปี พ.ศ. 2555

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้กำหนดให้วันที่ ๘ กันยายนของทุกปีเป็น “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” เพื่อรณรงค์ให้ทุกคนในสังคมโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องผนึกกำลังร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่รู้หนังสือของประชาชนในประเทศ ซึ่งการรู้หนังสือเป็นพื้นฐานของการศึกษาที่ช่วยพัฒนาคนให้มีทักษะทั้งในด้านการคิด วิเคราะห์ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรู้หนังสือได้มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าจึงมีนโยบายเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ โดยได้มีนโยบายกระจายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ ตลอดจนชนกลุ่มน้อย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือการขจัดความไม่รู้หนังสือให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย เพื่อยกระดับการศึกษาของคนทุกกลุ่มทุกวัยให้สูงขึ้น มีสิทธิและความเสมอภาคในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาทุกคนให้มีความรู้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น สามารถติดต่อสื่อสารและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข ทั้งเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อนำประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ อย่างสมบูรณ์

เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี ๒๕๕๕ รัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ และพี่น้องชาวไทยทุกคนจะตระหนักถึงความสำคัญ รวมทั้งร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุนให้คนไทยทุกคนรู้หนังสือและเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อร่วมกันสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมอุดมปัญญา และสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกต่อไป

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

สารผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโก สำนักงานใหญ่ ณ กรุงปารีส เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555

วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือสำหรับปีนี้ ได้มุ่งเน้นเป็นพิเศษในเรื่องความสัมพันธ์พื้นฐานระหว่างการรู้หนังสือและสันติภาพ

เรื่องดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ในช่วงเวลาแห่งความปั่นป่วนในปัจจุบัน หลายประเทศที่มีรูปแบบความรุนแรงที่หลากหลายจะมีอัตราการรู้หนังสือที่ต่ำที่สุดในโลก ความขัดแย้งยังคงเป็นหนึ่งในอุปสรรคสำคัญต่อการบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษาเพื่อปวงชนและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ โดยประชากรวัยประถมศึกษาที่อยู่นอกระบบโรงเรียนมากกว่าสี่สิบเปอร์เซ็นต์ทั่วโลกอาศัยอยู่ในประเทศที่ประสบปัญหาจากความขัดแย้ง

เราต้องไม่ยินยอมให้ความขัดแย้งมาฉีครอนโอกาสสำคัญต่อการรู้หนังสือของเด็กและผู้ใหญ่ การรู้หนังสือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและเป็นรากฐานของการศึกษาทั้งมวลรวมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต การรู้หนังสือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตของประชาชน ทำให้แต่ละคนสามารถใช้ความรู้ประกอบการตัดสินใจเลือกหนทางต่าง ๆ ที่ดีสำหรับชีวิต และมีพลังในการเป็นผู้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สันติภาพที่ยาวนานขึ้นอยู่กับการพัฒนาพลเมืองที่รู้หนังสือและการเข้าถึงการศึกษาเพื่อปวงชน ท่ามกลางกลียุคทางการเมืองและความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นในหลายส่วนของโลก การรู้หนังสือต้องเป็นเรื่องสำคัญในลำดับต้นเรื่องหนึ่งที่บรรจุในวาระแห่งชาติของทุกประเทศ เกี่ยวกับการสร้างสันติภาพ

สันติภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งที่ต้องพึ่งพิงระหว่างกัน และจำเป็นอย่างยิ่งที่ทั้งสองสิ่งจะต้องพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งไปพร้อม ๆ กัน การรู้หนังสือยังเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาสามารถทำให้สังคมเจริญเติบโตอย่างกว้างขวางและยั่งยืน โครงการส่งเสริมการรู้หนังสือต่าง ๆ กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาในอนาคต เพื่อช่วยเปิดโอกาสและทักษะใหม่ ๆ ให้แก่ประชาชนทั้งปวง ทั้งหมดนี้ล้วนสำคัญต่อการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษาเพื่อปวงชนและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

แม้จะบังเกิดความก้าวหน้าในการมุ่งสู่เป้าหมายการรู้หนังสือในปี พ.ศ. 2558 แต่ความท้าทายที่ยากจะเอาชนะยังคงรออยู่ข้างหน้า ซึ่งจะบรรลุผลได้ด้วยความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขอย่างเข้มแข็งจากนานาประเทศ หากเราจะทำตามสัญญาที่ให้ไว้ในการประชุมที่ดาการ์ ในปี พ.ศ. 2543 ขณะนี้ ยูเนสโกประเมินว่ามีประชากรผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือจำนวน 775 ล้านคนทั่วโลก ขณะที่เยาวชนที่ไม่รู้หนังสือมีจำนวนถึง 122 ล้านคนทั่วโลก โดยจะเป็นสตรีและเด็กหญิงเกือบ 2 ใน 3 ของประชากรผู้ใหญ่และเยาวชนที่ไม่รู้หนังสือ นับว่าเรากำลังสูญเสียศักยภาพที่ยิ่งใหญ่

เราสามารถยุติวงจรแห่งการเลือกปฏิบัติได้ โดยเราทั้งหมดต้องมีความใส่ใจร่วมกันที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้โลกใบนี้เป็นที่ที่มีผู้รู้หนังสือเพิ่มมากขึ้น ขณะที่เราก้าวเข้าใกล้กำหนดระยะสุดท้ายของการศึกษาเพื่อปวงชนในปี พ.ศ. 2558 เรายังคงได้รับแรงผลักดันใหม่ ๆ ยูเนสโกทำงานอย่างไม่เหน็ดเหนื่อยในการจะบรรจุเรื่องการศึกษาและการรู้หนังสือไว้เป็นเรื่องสำคัญสุดในวาระแห่งการพัฒนาโลก การริเริ่มในเรื่องการศึกษาต้องมาก่อน “Education First” ของเลขาธิการสหประชาชาติจะดำเนินการอย่างเป็นทางการในไม่ช้าภายในเดือนนี้ ซึ่งจะเป็นโยบายในระดับสูงสุดที่ให้การสนับสนุนอย่างแข็งแกร่ง

ผู้ชนะรางวัลการรู้หนังสือในระดับนานาชาติของยูเนสโกในปีนี้อาจถือว่าเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าโครงการส่งเสริมการรู้หนังสือที่ประสบผลสำเร็จสามารถบรรลุผลได้ดีเยี่ยมอย่างไร โดยได้ถ่ายทอดตัวอย่างต่าง ๆ ของบทบาทสำคัญของการรู้หนังสือในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคทางเพศ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง และความหลากหลายทางวัฒนธรรม

วันนี้ ดิฉันขอเรียกร้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับได้ผนึกความเป็นหุ้นส่วนให้แข็งแกร่งเพื่อช่วยเร่งจัดการรู้หนังสือที่มีคุณภาพ เป็นเรื่องจำเป็นที่โครงการรู้หนังสือต้องหลอมรวมคุณค่าแห่งสันติภาพ สิทธิมนุษยชน และหน้าที่พลเมืองเข้าไว้เป็นหนึ่งเดียว ถ้าเพียงเราทำให้การรู้หนังสือเป็นวิธีการเสริมสร้างอำนาจที่แท้จริง การรู้หนังสือก็จะสามารถนำมาซึ่งสันติภาพและการพัฒนา ขอให้พวกเราจงร่วมกันทำสิ่งนี้ให้บังเกิดขึ้นโดยเร็ว

อิรินา โบโกวา

ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ธานีดำรงเวช
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายศักดิ์ดา คงเพชร
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวศศิธารา พิชัยชาญณรงค์

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายนิวัตร นาคะเวช

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.

นายประเสริฐ บุญเรือง
เลขาธิการ กศน.

นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์
รองเลขาธิการ กศน.

นายวัชรินทร์ จำปี
รองเลขาธิการ กศน.

นายธวัช ชลารักษ์
รองเลขาธิการ กศน.

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.

นางกาญจนาภรณ์ จำปี
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านพัฒนาเครือข่าย

นางวัθνีย์ จันทรโณกุล
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

นางชุลีพร ผาตินินนาท
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านเผยแพร่ทางการศึกษา

นายกุลธร เลิศสุริยะกุล
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร

นายประกอบ กุลบุตร
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
ด้านเผยแพร่ทางการศึกษา

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.

นางอัญชลี ธรรมะวิจิกุล
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

นางสาววราภรณ์ นันทสุคนธ์
หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน

นางรักขณา ตันฑาทุโต
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยี
ทางการศึกษา

นายปราโมทย์ ด้วงอิม
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

นางศุทธิณี งามเขตต์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
นอกโรงเรียน

นางกนกพรรณ สุวรรณพิทักษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

นางสาวโสมาอุษา เลี้ยงถนอม
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคลัง

นายสัจจา วงศาโรจน์
ผู้อำนวยการกลุ่มการเจ้าหน้าที่

นายพงษ์เทพ วัฒนาวณิชยวุฒิ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการกรม

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.

นายสุรนนท์ ศุภวรรณกิจ
ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์
เพื่อการศึกษา

นายปรีชา ชื่นชนกพิบูล
ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์
เพื่อการศึกษาวิจัย

นายสัจด์ ประดิษฐ์สุวรรณ
ผู้อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์
พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายสุรศักดิ์ เพิ่มผล
ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาทางไกล

นายวิเชียรโชติ โสอุบล
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริม
และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

นายประยูทธ หลีกคำ
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบวน
และการศึกษาตามอัธยาศัย
กลุ่มเป้าหมายพิเศษ

นายเกษม บาตรโพธิ์
ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษา
และพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร

นางมาริสรา โกเศยะโยธิน
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)

ผู้บริหารสำนักงาน กศน.

นายประเสริฐ ทอมดี
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
ภาคเหนือ

ส.อ.วราวุฒิ พยัคฆพงษ์
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายปรีชา จันทรณิ
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
ภาคตะวันออก

นายวิมล ชาญชนบท
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
ภาคกลาง

นายอรรฐ คงนวลไย
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
ภาคใต้

นายชลทิทย์ เอี่ยมสำอางค์
ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.
กรุงเทพมหานคร

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

ปรัชญา

พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้กล่าวถึงการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาจะนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งของประชาชน ประชาชนที่เข้มแข็งและมีความรู้ คือทุนที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน” “ต้องมุ่งกระจายประโยชน์อย่างเท่าเทียม และต้องมองประชาชนที่ลำบากเพื่อจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สำหรับทุกคน” “การศึกษาคือกุญแจสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นที่จำเป็นในการทำให้ความยากจนกลายเป็นอดีต”

รัฐบาลพรรคเพื่อไทยจะดูแลพี่น้องประชาชนเหมือนคนในครอบครัว เราจะไม่ทำร้าย ประชาชน เราจะไม่โกงเงินประชาชนในด้านการศึกษา เรา “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” เราดูแลลูกหลาน ประชาชนเหมือนลูกหลานของเรา เราดูแลครูบาอาจารย์เหมือนญาติพี่น้องเรา

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ จะดูแลประชาชนประหนึ่งญาติในครอบครัว จะต้องไม่มี คอร์รัปชัน ไม่โกงนักเรียน ไม่บังคับขู่เข็ญครูบาอาจารย์ ต้องไม่เกณฑ์ครูและนักเรียนไปต้อนรับผู้ใหญ่โดยไม่ จำเป็น ต้องไม่ปล่อยให้ยาเสพติดแพร่กระจายในหมู่ลูกหลานของเรา

เราต้องลดภาระเบี้ยบะและงานนอกเหนือการเรียนการสอนของครู เราต้องจัดการเรียกร้อย เงินทองจากครูตอนย้ายตำแหน่ง ตอนย้ายคืนถิ่นที่อยู่ กฎเกณฑ์การประเมินครูในกรณีต่างๆ ต้องชัดเจน ลด การใช้ดุลยพินิจลง เราต้องลดการชักจูงให้ครูเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว

ในการพัฒนาการศึกษา รัฐบาลพรรคเพื่อไทยเน้นปรัชญา “ความเท่าเทียม” และการนำ “เทคโนโลยี” มาใช้ เราจะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน “ที่มีคุณภาพสำหรับเยาวชนทุกคนทุกพื้นที่” เราจะ จัดการอุดมศึกษาโดย “ปั้นนักศึกษาไทยให้เป็นมืออาชีพ”

นโยบาย

1. “จัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเยาวชนทุกคน” คำว่า เยาวชน คือเด็กตั้งแต่ อนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เยาวชนต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกันทุกแห่งไม่ว่าในเมืองหรือ ชนบท ไม่ว่าจะเป็นโดยรัฐหรือเอกชน การประกอบอาชีพเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเป็นแรงงานที่มี คุณภาพ รัฐบาลประกันรายได้ 300 บาทต่อคนต่อวัน

2. “ปั้นนักศึกษาไทยให้เป็นมืออาชีพ” คำว่า นักศึกษา คือ อุดมศึกษา อาชีวศึกษา หรือ สูงกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป นักศึกษาจบแล้วต้องเป็นมืออาชีพ พร้อมกับรัฐบาลประกันรายได้ปริญญาตรี 15,000 บาทต่อเดือน โดยกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนและนักศึกษาเติบโตเป็นพลเมืองที่ทันสมัย มีทักษะ หลากหลาย มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้ และอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่วางอยู่บนฐานความรู้

การขยายโอกาสทางการศึกษา 4 ด้าน

1. โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม เนื่องจากความเป็นเลิศมักอยู่ในเมือง แต่นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในชนบทและมีฐานะยากจน รัฐบาลจึงมีโครงการ เช่น

- ◆ โครงการ One Tablet per Child เด็กไทยฉลาดต้องมี Tablet PC ถูไปโรงเรียน จะดำเนินการแจก Tablet PC ให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปโรงเรียน ให้มีสัญญาณวิทยุ (Wi-Fi) ฟรีในที่สาธารณะ

- ◆ สร้างห้องเรียนรู้ ในพื้นที่ต่างๆ โดยมีครูมาเปิดสอนพิเศษ (โดยให้รัฐจ่ายค่าจ้างให้) แก่นักเรียนประถมศึกษา โดยติดตั้งซอฟต์แวร์การศึกษาและ e-Book ซึ่งจะมาแทนหนังสือเรียนตามปกติ ทำให้เกิด e-Learning เพื่อสร้าง Knowledge-Based Society

- ◆ โครงการ e-Education พัฒนาโปรแกรมและเนื้อหาที่จะพลิกโฉมโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตและส่งเสริมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงโดยใช้ระบบการศึกษาที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง

- ◆ โครงการโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในฝันสู่อุดมศึกษาขั้นยอด ให้มีคณะกรรมการโรงเรียน (School Board) ที่สามารถจัดจ้างคุณครูใหญ่และครูที่มีความสามารถเป็นเลิศสามารถอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน เช่น หอพัก รถโรงเรียน จักรยาน ฯลฯ

- ◆ โครงการพลังครู พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา แก้ไขปัญหาหนี้สินครู โดยลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส โดยการอบรมคุณธรรม ทำบัญชีครัวเรือน ปรับโครงสร้างหนี้ นำหนี้ในระบบมาเป็นหนี้ในระบบ และเพิ่มรายได้พิเศษให้เพียงพอ และขยายโอกาสใหม่ๆ

- ◆ โครงการศูนย์การศึกษานานาชาติ
- ◆ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งพยาบาล เพื่อดูแลเด็กๆ และสามารถสอนหนังสือได้ด้วย
- ◆ โรงเรียนตัวอย่างในทุกอำเภอ พัฒนาศักยภาพของโรงเรียนให้เป็นเลิศ โดยใช้การติดต่อสื่อสารด้วยวิทยาการที่ทันสมัย

2. โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน นักเรียนสามารถเข้าเรียนได้โดยที่ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ต้องมีความกังวลในเรื่องทุนการศึกษา รัฐบาลจึงมีโครงการ เช่น

- ◆ Smart Card เพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ◆ โครงการเรียนก่อนผ่อนทีหลัง ส่งคืนเมื่อมีรายได้ (Income Contingency Loan Program)

- ◆ ทุนการศึกษาสานฝันนักเรียนไทยไปเรียนต่างประเทศ (โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งทุน)

- ◆ กองทุนตั้งตัวได้ ประชาชนชาวไทยจะต้องตั้งตัวได้อย่างมีศักดิ์ศรี คนอยากตั้งตัวมักไม่รู้ว่าตั้งตัวอย่างไร แต่คนที่ตั้งตัวมักไม่มีทรัพย์สินติดตัว การที่จะทำให้ตั้งตัวได้ก็คือ ตั้งกองทุนในมหาวิทยาลัยทั้งรัฐและเอกชน ตั้งกรรมการมาควบคุม ประกอบด้วย อาจารย์ ศิษย์เก่า ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ตัวแทนภาครัฐและเอกชน เราใช้แนวคิดนี้เพราะที่มหาวิทยาลัยประกอบด้วยนักศึกษาที่กำลังจะจบ

องค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยทั้งหมด การเป็นนักธุรกิจที่มีฐานความรู้ได้เปรียบกว่า จึงสร้างผู้ประกอบการได้มากกว่า

3. โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ นักเรียนทุกคนสามารถเติบโตได้ในโลกที่เป็นจริง การเรียนรู้บนการทำกิจกรรม (Activity-based Learning)

- ◆ ส่งเสริมอาชีวศึกษา ให้มีความสำคัญมากขึ้น มีความรู้ทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เป็นมืออาชีพ

- ◆ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it Center) ตั้งเป้าหมายให้มีเพียงพอ เพื่อให้บริการทุกชุมชน เป็นโครงการที่ใช้ประโยชน์จากทักษะของนักเรียนอาชีวศึกษาเพื่อให้บริการซ่อมราคาประหยัดแก่ประชาชนในชุมชน

- ◆ โครงการอัจฉริยะสร้างได้ ให้นักเรียนค้นหาความถนัดของตนเอง ในทุกๆ สาขา

- ◆ โครงการ 1 คนตรี 1 กีฬา 2 ภาษา สนับสนุนให้เยาวชนได้มีความสามารถที่จะเข้าร่วมแข่งขัน เพื่อความเป็นเลิศทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ วิชาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ต้องอยู่ในบรรยากาศของเจ้าของภาษาให้มากที่สุด วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ จะต้องสร้างพื้นฐานให้แข็งแกร่ง

- ◆ ปรับปรุงหลักสูตร เลิกการท่องจำ ใช้การเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกัน เช่น ผ่าน Video Link รวมถึงมีการวัดผลที่มีมาตรฐานทันสมัย

- ◆ คนไทยที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปสามารถเทียบประสบการณ์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ สามารถเรียนในเวลาและนอกเวลา เพื่อให้ทันโลก และทันลูกหลาน

- ◆ สถาบันการศึกษาราชภัฏและอาชีวศึกษา ค้นหาตัวเองให้รู้ว่าจะถนัดด้านไหน ส่งเสริมอาชีวศึกษาให้มีความสำคัญมากขึ้น มีความรู้ทางปฏิบัติอย่างแท้จริง เป็นมืออาชีพ จากนั้นเปิดให้ประชาชนไปพัฒนาเพิ่มเติมทักษะด้านต่างๆ ตามที่ต้องการ ตามความถนัด เรียนก่อนผ่อนทีหลัง หลังจากทำงานแล้วค่อยผ่อนใช้

- ◆ จัดศูนย์ฝึกอบรม จะจัดศูนย์ฝึกในอาชีวศึกษาให้ประชาชนเข้าไปเรียนรู้เรื่องที่น่าสนใจ พัฒนาทักษะให้คนไทยเป็นผู้ชำนาญในสาขาต่างๆ ใช้ระบบเรียนก่อน ผ่อนทีหลัง

4. โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (โดยใช้ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ แกลเลอรี ศูนย์วัฒนธรรมต่างๆ)

- ◆ โครงการ Internet ตำบล และ Internet หมู่บ้าน (ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน) เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนค้นหาความถนัดของตนเอง เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เพื่อการต่อยอดในสิ่งที่ต้องการทำ และสำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนวิชาชีพ

- ◆ สถานที่รวมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์แก่เด็กวัยเรียน โดยมีคอมพิวเตอร์ให้ใช้ มีวิทยุฟาย (Wi-Fi) ให้ มีครูที่จะสอนการบ้าน

ศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ ธาดาดำรงเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

25 มกราคม 2555

ยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาโดย “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” มุ่งกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั้งในเมืองและชนบท พร้อมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน การศึกษาจะนำไปสู่การสร้างการแข่งขันของประชาชน ประชาชนที่เข้มแข็งและมีความรู้คือทุนที่มีพลังในการต่อสู้กับความยากจน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็ก เยาวชน ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสทุกคน เพื่อให้เท่าเทียมกันทุกแห่งไม่ว่าในเมืองหรือชนบท ไม่ว่าจะจัดโดยรัฐหรือเอกชน ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเทียบเท่า
2. พัฒนานักศึกษาไทยให้เป็นมืออาชีพ เป็นพลเมืองโลกที่ทันสมัย มีทักษะหลากหลาย มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกได้ และอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่วางอยู่บนฐานความรู้ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา

กรอบแนวคิดการพัฒนการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดหลักของคุณภาพและความเท่าเทียม รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน นักศึกษาเป็นสำคัญ

โดยขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. โอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อสามารถได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
2. โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน นักเรียน นักศึกษาสามารถเข้าเรียนได้ โดยไม่ขึ้นกับฐานะของผู้ปกครอง
3. โอกาสในการเพิ่มพูนและฝึกฝนทักษะ นักเรียน นักศึกษาทุกคนสามารถเติบโตได้ในโลกที่เป็นจริง ผ่านการเรียนรู้บนฐานกิจกรรม (Activity-based Learning)
4. โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยใช้เทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแนวทางต่อไปนี้

1. โดย “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถพัฒนาสมอง สร้างจินตนาการได้อย่างไม่มีขีดจำกัด และได้รับการดูแลอย่างรอบด้านประหนึ่งลูกหลานในครอบครัว
2. โดยดูแลครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาดังญาติพี่น้อง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
3. โดยบริหารจัดการทุกระดับอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่มีการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาในช่วง พ.ศ. 2555 – 2558 ด้วยยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา 7 ประการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปฏิรูปครูเพื่อยกระดับครูและวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การสนับสนุนการพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคม

อาเซียน

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

วิสัยทัศน์

คนไทยได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่มีคุณภาพ ได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดสังคมฐานความรู้ และการมีอาชีพอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง
2. จัดและส่งเสริมการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของประชาชนและชุมชนให้สามารถสร้างรายได้ สร้างสรรค์และแข่งขันด้านอาชีพได้อย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศในการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
4. พัฒนาและส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
5. พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้สามารถดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายเร่งด่วน

1. การเยียวยาและฟื้นฟูหลังวิกฤตอุทกภัย
 - 1.1 ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เพื่อการป้องกันภัยพิบัติและการจัดการแก้ปัญหาในกรณีที่ประสบภัยพิบัติ ตลอดจนวิธีการดำรงชีวิตเมื่อประสบภัยพิบัติ สำหรับประชาชนอย่างทั่วถึง
 - 1.2 จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจและเสริมสร้างสมรรถนะในการประกอบอาชีพให้ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที ทั้งในการพัฒนาอาชีพเดิม การสร้างอาชีพเสริมและอาชีพใหม่ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานเพื่อส่งเข้าสู่ระบบการผลิตอุตสาหกรรมตามเดิม
 - 1.3 สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการซ่อมแซมและฟื้นฟูให้มีความพร้อมสำหรับให้บริการประชาชนต่อไป
 - 1.4 ให้มีการเตรียมความพร้อมในทุกพื้นที่ที่อาจประสบภัยในลักษณะอื่นใดนอกเหนือจากอุทกภัยด้วย อาทิ แผ่นดินไหว คลื่นยักษ์ วาตภัย ดินถล่ม อัคคีภัย ภัยจากอากาศหนาว ภัยแล้ง

โดยจัดให้มีการจัดทำแผนสำรองภาวะฉุกเฉินและมีการซ้อมการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากภัยต่างๆ ดังกล่าว

1.5 เร่งจัดบริการเพื่อเยียวยาและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของประชาชนในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัย โดยจัดหาอาหาร เครื่องดื่ม เครื่องดำรงชีพขั้นพื้นฐาน และที่พักอาศัยชั่วคราวให้กับผู้ประสบอุทกภัย

2. การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

2.1 เร่งเสนอจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัดในทุกจังหวัด โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ เพื่อเป็นกลไกในการกำหนดทิศทาง อำนาจการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมสนับสนุน และบูรณาการการดำเนินงานการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของจังหวัด

2.2 เร่งสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน ความต้องการด้านแรงงาน สินค้า และบริการ รวมทั้งศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต และทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำมากำหนดหลักสูตรอาชีพตาม 5 กลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการและบริการ

2.3 เร่งพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของตลาด และศักยภาพของพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาอาชีพแนวใหม่เป็นการจัดการศึกษาที่สามารถสร้างอาชีพหลักที่มั่นคงให้กับผู้เรียน โดยสามารถสร้างรายได้ได้จริงทั้งในระหว่างเรียนและสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพ เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

2.4 จัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ 2 แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร

2.5 ประสานการดำเนินงานกับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานและสถานศึกษาอื่นๆ ในพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายการฝึกและสร้างอาชีพของประชาชนและชุมชนในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระหว่างจังหวัด

2.6 จัดให้มีระบบการประสานงานเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ สำหรับเป็นช่องทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอาชีพอย่างต่อเนื่องให้กับผู้เรียน

2.7 จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน ความต้องการของตลาด และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ทั้ง 5 ด้าน

3. เร่งรัดจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อยกระดับการศึกษาให้กับประชาชน

3.1 เร่งพัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำสาระการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวม และสร้างเสริมสมรรถนะการประกอบอาชีพที่สามารถสร้างรายได้อย่างมั่นคง

3.2 เร่งพัฒนาตำราเรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ทันสมัย ครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตร นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ได้มาตรฐานทั้งความรู้ สากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดทำในรูปแบบสื่อเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีคุณภาพและเผยแพร่ให้ สถานศึกษาในสังกัดอย่างทั่วถึง

3.3 ส่งเสริม สนับสนุน และเร่งรัดให้ กศน.อำเภอทุกแห่ง ดำเนินการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งผลการเรียนอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อขยายโอกาสทาง การศึกษาให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง

3.4 พัฒนาระบบการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตามที่กำหนด และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

4. เร่งรัดการจัดระบบความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน และประชาชน

4.1 รณรงค์ส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน และสังคม ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

4.2 เร่งพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนและประชาชนให้มีทักษะในการอ่าน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 พัฒนาหนังสือและสื่อส่งเสริมการอ่านอื่นๆ ที่มีเนื้อหาสาระ องค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ และหนังสือที่มีคุณภาพ ที่มีสาระที่หลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการ เพื่อการพัฒนาความรู้สำหรับประชาชนในชุมชนแต่ละท้องถิ่น

นโยบายต่อเนื่อง

1. นโยบายด้านการศึกษานอกระบบ

1.1 การจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1) ดำเนินการให้ผู้เรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการสนับสนุนค่าจัดซื้อตำราเรียน ค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าเล่าเรียนอย่างทั่วถึง เพื่อเพิ่ม โอกาสในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(2) จัดหาตำราเรียนการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ตามที่สำนักงาน กศน. ให้การรับรองคุณภาพให้ทันต่อความต้องการของผู้เรียน พร้อมทั้งจัดให้มีระบบ หมุนเวียนตำราเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการใช้บริการตำราเรียนอย่างเท่าเทียมกัน

(3) ขยายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ให้กับประชากรวัยแรงงานที่ไม่จบการศึกษาภาคบังคับและไม่อยู่ในระบบโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ

(4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลรวมของนักศึกษา กศน. ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ สามารถสืบค้นและสอบถามได้ทันความต้องการ เพื่อประโยชน์ในการจัด การศึกษาให้กับผู้เรียนและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

(5) จัดให้มีวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับสาระและวิธีการเรียนรู้ที่สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การส่งเสริมการรู้หนังสือ

(1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือ ทั้งในระดับพื้นที่และส่วนกลาง ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเป็นระบบเดียวกัน

(2) พัฒนาหลักสูตร สื่อ แบบเรียน เครื่องมือวัดผล และเครื่องมือการดำเนินงาน การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ ที่สอดคล้องกับสภาพของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

(3) พัฒนาครู กศน. และภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัด ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้ไม่รู้หนังสืออย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

(4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ การคงสภาพการเรียนรู้หนังสือ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้หนังสือ และการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์พื้นฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชน

(5) พัฒนาระบบการประเมินผลระดับการเรียนรู้หนังสือให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล

1.3 การศึกษาต่อเนื่อง

(1) มุ่งจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำใน 5 กลุ่มอาชีพ ประกอบด้วย อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอำนวยการและอาชีพเฉพาะทาง ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ทั้งในหลักสูตรต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ความสามารถ เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และทักษะที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง และการพัฒนาสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

(2) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดกิจกรรมการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

(3) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนตามแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักสูตรและการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ และรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของชุมชนแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองดี และการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน การบริหารกองทุน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำ และการรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน และหลักสูตรเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(4) พัฒนาระบบคลังหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน และสะดวกต่อการใช้งาน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

1.4 การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

(1) เร่งรัดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย และมาตรฐานของหลักสูตร

(2) พัฒนาครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

- (3) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของกลุ่มเป้าหมายและท้องถิ่น
- (4) ส่งเสริมการพัฒนาสื่อแบบเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่นๆ ประกอบหลักสูตรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยความร่วมมือร่วมใจของทั้งภาครัฐและเอกชน
- (5) ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน
- (6) มุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายที่ลงทะเบียนเรียนได้เรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของตนเอง โดยมีอัตราการคงอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ในสาระความรู้พื้นฐาน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- (7) พัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลการศึกษาณาระบบทุกระดับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน โดยการนำข้อทดสอบกลางมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 การประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- (1) เร่งรัดให้สถานศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้การประเมินภายในโดยต้นสังกัด
- (2) เร่งรัดให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดให้ผ่านการประเมินคุณภาพภายใน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- (3) เร่งรัดดำเนินการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา กศน. ที่มีผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่ สมศ. กำหนด โดยปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ได้เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ให้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
- (4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐาน สมศ. ผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

1.6 การจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

- (1) จัดและพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ ที่ตอบสนองปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งอัตลักษณ์และความเป็นพหุวัฒนธรรมของพื้นที่
- (2) พัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเข้มข้น และต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นของประเทศ
- (3) ส่งเสริมระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา ด้านศาสนาศึกษาเข้าสู่การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (4) ให้องค์กรและสถานศึกษาจัดให้มีมาตรการการดูแลรักษาความปลอดภัย แก่บุคลากรและนักศึกษา กศน. ตลอดจนผู้มาใช้บริการอย่างทั่วถึง

1.7 การศึกษาทางไกล

- (1) พัฒนาการจัดการศึกษาทางไกล ทั้งระบบการให้บริการ ระบบการเรียนการสอน ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่อง โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาทางไกลให้มีคุณภาพ

(2) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดและให้บริการการศึกษาทางไกล เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

(3) ขยายกลุ่มเป้าหมายภาคีเครือข่ายผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศให้มากขึ้น

2. นโยบายด้านการศึกษาตามอัยยาศัย

2.1 การส่งเสริมการอ่าน

(1) พัฒนาระดับความสามารถในการอ่านของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้ได้ระดับอ่านคล่อง อ่านเข้าใจความ เขียนคล่อง และอ่านเชิงคิดวิเคราะห์พื้นฐาน โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนการสอน และสื่อที่มีคุณภาพ

(2) พัฒนาคนไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ โดยปลูกฝังและสร้างเจตคติให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่าน ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วม และกำหนดมาตรการจูงใจเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน

(3) ส่งเสริมให้มีการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านให้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาแหล่งการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง และหลากหลาย รวมทั้งมีความพร้อมในด้านสื่ออุปกรณ์ที่สนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย โดยเฉพาะงานกิจกรรมรักการอ่านในส่วนภูมิภาค

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน โดยจัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการอ่านในทุกตำบล

(5) ส่งเสริมให้มี “นครแห่งการอ่าน” ในจังหวัดที่มีความพร้อมเพื่อสร้างเสริมบทบาทของการส่งเสริมการอ่าน

2.2 ห้องสมุดประชาชน

(1) มุ่งเน้นพัฒนาห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน เป็นแหล่งค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำและสร้างรายได้ อย่างยั่งยืนและการสร้างความพร้อมให้กับประชาชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(2) จัดตั้งห้องสมุดประชาชนในอำเภอที่ยังไม่มีห้องสมุดประชาชน เพื่อจัดบริการให้กับประชาชนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยเน้นการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย

(3) จัดหาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเชื่อมโยงกับแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ สำหรับให้บริการในห้องสมุดประชาชน

(4) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์ของประชาชน เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการปฏิบัติ

(5) จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ที่หลากหลายออกให้บริการประชาชนในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง สม่าเสมอ เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาอาชีพของประชาชนและชุมชน

(6) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบการบริการของห้องสมุดประชาชน ให้มีความรู้ ความสามารถในการให้บริการสนับสนุนการดำเนินงาน

(7) แสวงหาภาคีเครือข่ายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน

2.3 วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

(1) พัฒนาและจัดทำนิตรรศการ มหกรรมวิทยาศาสตร์สัญจร และจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างทักษะและกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ปลุกจิตสำนึกทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กระตุ้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชนนำความรู้ ทักษะ และกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชีวิต พัฒนาอาชีพ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

(2) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชนโดยเน้นวิทยาศาสตร์ชุมชน ให้ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพ สิ่งแวดล้อม การป้องกันภัยพิบัติจากธรรมชาติ และการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่

(3) ส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์

(4) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมด้านวิทยาศาสตร์ให้มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย สามารถปลูกฝังให้ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์เชิงอนาคตที่ดีต่อวิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์เชิงบูรณาการ เพื่อเป็นฐานสู่การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

(6) พัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้เชิงวิชาการ แหล่งจุดประกายการพัฒนาอาชีพ และแหล่งท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น

3. นโยบายด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

3.1 พัฒนา กศน.ตำบล/แขวง ให้เป็นศูนย์กลางการสร้างโอกาสและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนในชุมชน

(1) จัดหาครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมกับ กศน.ตำบล/แขวง ให้ครบทุกแห่ง เพื่อสนับสนุนการบริหาร การจัดกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและชุมชนได้ทันเวลา

(2) จัดหาหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพในรูปแบบและสาระที่หลากหลาย ทันสมัย ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและครอบครัว การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาชุมชน และการสร้างความบันเทิง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและความสุขในชีวิตให้กับประชาชนในชุมชน

(3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเชิงรุกที่หลากหลาย ทันสมัย สร้างสรรค์ ต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการของประชาชนและชุมชน โดยจัดให้มีการจัดการศึกษาผ่านทีวีสาธารณะ การฝึกอาชีพ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การป้องกันภัยพิบัติ

การศึกษาการดูแลรักษาสมาชิกและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างกระบวนการประชาธิปไตย การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และความจำเป็นเร่งด่วนต่างๆ ของแต่ละชุมชน

(4) เร่งรัดให้ กศน.ตำบล/แขวง จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและส่งเสริมให้มีกลุ่มส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาเป็นชุมชนรักการอ่าน โดยใช้อาสาสมัครส่งเสริมการอ่านเป็นกลไกในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆ ในชุมชน โดยดำเนินงานเป็นทีมร่วมกับครู กศน.ตำบล/แขวง

(5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสภาพการรู้หนังสือและความต้องการทางการศึกษา และการเรียนรู้ของประชากรวัยแรงงานและผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัยและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้นได้ทันความต้องการ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

(6) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย กศน.ตำบล/แขวง เพื่อการประสานเชื่อมโยงส่งต่อผู้เรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการให้บริการทางการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(7) พัฒนาระบบการติดตามประเมินผล กศน.ตำบล/แขวง อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง และจัดให้มีการรายงานต่อสาธารณะ รวมทั้งนำผลมาพัฒนาการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง อย่างต่อเนื่อง

(8) กำกับและติดตามให้ กศน.ตำบล/แขวง ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน กศน.ตำบล/แขวง

3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกระดับ

(1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายทุกระดับ โดยจำแนกตามระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงกันได้ทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ และระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของภาคีเครือข่าย

(2) พัฒนาบุคลากรภาคีเครือข่ายให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ

(3) ให้องค์กรและสถานศึกษา ประสานการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และภารกิจเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการเป็นกลไกสำคัญเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3.3 อาสาสมัคร กศน.

(1) ส่งเสริมให้ผู้มีจิตอาสา ตลอดจนผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้าราชการบำนาญ เข้ามาเป็นอาสาสมัคร กศน. โดยเข้ามาเป็นบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน เป็นผู้สื่อสารข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน และนำเสนอความต้องการการเรียนรู้และการพัฒนาชุมชน โดยดำเนินงานเป็นทีมร่วมกับครูในสังกัดสำนักงาน กศน.

(2) ส่งเสริมให้อาสาสมัคร กศน. ได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้เป็นผู้จัด และผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ

(3) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในรูปแบบต่างๆ แก่อาสาสมัคร กศน. เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการจัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

3.4 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชุมชน

(1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน โดยใช้ กศน.ตำบล/แขวง ที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(2) ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยการจัดทำแผนชุมชน จัดเวทีชาวบ้าน การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม เพื่อนำความรู้ไปแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน

(3) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความรู้ในชุมชนให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรต่างๆ ของ กศน. โดยคำนึงถึงการประกอบอาชีพ และการมีงานทำของผู้เรียนที่แท้จริง เพื่อประโยชน์ในการมีงานทำ และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

(4) ส่งเสริมให้มีการขยายและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ชุมชน เพื่อการสืบสานและการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยให้มีการจัดทำและเผยแพร่สื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน

(5) พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญองค์ความรู้ด้านต่างๆ เป็นแหล่งการเรียนรู้ และนักจัดการความรู้ที่สำคัญของชุมชน

4. นโยบายด้านการสนับสนุนโครงการพิเศษ

4.1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(1) ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากพระราชวงศ์ อย่างมีคุณภาพและเกิดผลโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทั้งระดับบุคคลและชุมชน

(2) จัดทำฐานข้อมูลโครงการและกิจกรรมของ กศน. ที่สนองงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการติดตามประเมินผลและการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 โครงการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงขายแดนของ ศผช.

(1) ให้ ศผช. ทุกแห่ง เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาบุคลากร และการเผยแพร่ความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงาน กศน. กับมูลนิธิ MOA ไทย และ MOA International

(2) มุ่งจัดและพัฒนาการศึกษาอาชีพ โดยเน้นเรื่องเกษตรธรรมชาติที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชายแดน ให้แก่ประชาชนตามแนวชายแดน

(3) จัดและพัฒนา ศผช. ให้เป็นศูนย์สาธิตการประกอบอาชีพ ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบการจัดกิจกรรมตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับประชาชนตามแนวชายแดน

(4) จัดระบบเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อมโยงกับ กศน.ตำบล/แขวง ในพื้นที่

4.3 การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

(1) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้สัญชาติ เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เด็กด้อยโอกาส คนเร่ร่อน คนไร้บ้าน กลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย คนไทยในต่างประเทศ

- (2) จัดและส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์
- (3) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายพิเศษแต่ละกลุ่ม
- (5) ศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
- (6) พัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครูที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

5. นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- 5.1 พัฒนาสถานีวิทยศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยขยายการรับฟังให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
- 5.2 พัฒนาสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยรวมสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และสถานี Teacher TV เพื่อเพิ่มช่องทางให้สามารถรับชมได้ทั้งระบบ C-Band และ Ku-Band พร้อมทั้งจะรองรับการพัฒนาเป็นสถานีวิทยโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV)
- 5.3 พัฒนารายการวิทยุเพื่อการศึกษา ให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั่วประเทศ
- 5.4 พัฒนารายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั่วประเทศ
- 5.5 เสริมสร้างโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ โดยจัดให้มีการผลิตรายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และสถานีวิทยุโทรทัศน์สาธารณะ
- 5.6 ผลิตและเผยแพร่สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายทั่วไปและกลุ่มเป้าหมายเพื่อคนพิการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนรูปแบบการจัดการศึกษาทางไกล การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาทางเลือก
- 5.7 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ให้สามารถผลิต เผยแพร่ และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.8 พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ได้หลายช่องทาง ทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่นๆ เช่น DVD CD VCD และ MP3 เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ
- 5.9 สำรวจ วิจัย และติดตามประเมินผลด้านสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

6. นโยบายด้านการบริหารจัดการ

6.1 การพัฒนาบุคลากร

(1) พัฒนาบุคลากรทุกประเภท ทุกระดับ ให้มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนและระหว่างการดำรงตำแหน่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน และบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ

(2) พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการดำเนินงานให้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเป็นศูนย์กลางในการฝึกและสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับประชาชนและชุมชน และพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีอาเซียนและเวทีสากล

(3) พัฒนาหัวหน้า กศน.ตำบล/แขวง ให้มีสมรรถนะสูงขึ้นในการบริหารจัดการ กศน.ตำบล/แขวง และการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเป็นนักจัดการ ความรู้และผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

(4) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการ กศน.ตำบล/แขวง เพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของ กศน.ตำบล/แขวง อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) พัฒนาอาสาสมัคร กศน.ตำบล/แขวง ให้สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของ กศน.ตำบล/แขวง ที่มีคุณภาพ

(6) เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากร รวมทั้งภาคีเครือข่ายในทุกระดับ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน โดยจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร และภาคีเครือข่ายในรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น มหกรรมกีฬา กศน. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ

(7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ

(8) ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดพัฒนาตนเอง เพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะ โดยเน้นการประเมินวิทยฐานะเชิงประจักษ์

6.2 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

(1) สร้างกลไกการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เชื่อมโยงกับหน่วยงาน สถานศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งระบบ

(2) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสื่ออื่นๆ ที่เหมาะสม เพื่อการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 โครงสร้างพื้นฐานและอัตรากำลัง

(1) จัดทำแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและดำเนินการปรับปรุงสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา

(2) ระดมทรัพยากรจากชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน

(3) แสวงหาภาคีเครือข่ายในท้องถิ่นเพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(4) เร่งผลักดันให้มีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาตลอดชีวิต

(5) บริหารอัตรากำลังที่มีอยู่ ทั้งในส่วนที่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้าง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

6.4 การพัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล

(1) วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการใช้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในหน่วยงานและสถานศึกษาทุกระดับ รวมทั้ง การศึกษาวิจัยเพื่อสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของ ประชาชนและชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถเชิงการแข่งขันของหน่วยงานและสถานศึกษาทั้งในระดับ อาเซียนและระดับสากล

(3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกัน ทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญใน การบริหาร และจัดบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) สนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของสำนักงาน กศน. ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อสร้างกระแสให้ประชาชนและ ทุกภาคส่วนของสังคมเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสำนักงาน กศน. ทั้งในฐานะ ผู้รับบริการ ผู้จัด ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน กศน.

ส่วนที่ 1

ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

การตรวจดีक्षाธิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ทุกระดับทุกประเภท

โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือ

นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายต่อนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษา การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ฯลฯ โดยมุ่งหวังให้นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้รับบริการทุกกลุ่ม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาที่สำคัญๆ ดังนี้

1. การศึกษานอกระบบ

การปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงาน กศน. ได้พิจารณาเสนอขอปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์และนโยบายรัฐบาลที่กำหนดไว้ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554 อนุมัติตามมติคณะกรรมการการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 3 (ฝ่ายสังคม) ที่อนุมัติตามความเห็นของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ให้ปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เท่ากับการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายของการจัดการศึกษานอกระบบให้มีคุณภาพทางด้านวิชาการ ตนเอง และสังคม สามารถนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพได้ โดยได้ปรับเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อหัวในส่วนของระดับประถมศึกษาเป็น 1,900 บาท/คน/ปีการศึกษา และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็น 4,900 – 5,500 บาท/คน/ปีการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 อัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับการศึกษา	อัตราค่าใช้จ่ายต่อหัว		หมายเหตุ
	อัตราเดิม	อัตราใหม่	
ประถมศึกษา	1,100	1,900	
มัธยมศึกษาตอนต้น	2,300	2,300	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2,300	2,300	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	4,240	4,900-5,500	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับ ปวช. ในระบบ โดยให้แยกตามสาขาวิชา

โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสอดคล้องกับนโยบายในการจัดการศึกษาของรัฐบาล ในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างรายได้และความมั่นคงให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน และสังคม สำนักงาน กศน. จึงเห็นควรดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งได้ใช้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียน กศน. ทั่วประเทศตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 มาจนถึงปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาแนวคิดและการดำเนินการจัดการศึกษานอกระบบให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ผลการดำเนินงาน

❖ ดำเนินการปรับปรุงเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ 5 สารการเรียนรู้ รวมเป็น 1 เล่ม จำนวน 5,000 เล่ม

❖ ดำเนินการปรับปรุงและจัดพิมพ์เอกสารคู่มือการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) ที่สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 6,000 เล่ม และคู่มือการใช้ระบบออกรหัสหลักสูตรรายวิชาเลือก (ปรับปรุง พ.ศ. 2555) จำนวน 4,000 เล่ม

❖ จัดพิมพ์สื่อประกอบหลักสูตรทางภาษาอาเซียน จำนวน 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร จำนวน 4,000 เล่ม และภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร จำนวน 4,000 เล่ม

โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำให้กับประชาชน ให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ใน 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการอำนวยการและอาชีพเฉพาะทาง สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ จำนวน 5 กลุ่มอาชีพดังกล่าว เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ของครูผู้สอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครู กศน. และผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่

ผลการดำเนินงาน

- ❖ พัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำใน 5 กลุ่มอาชีพ รวมจำนวน 95 หลักสูตร
- ❖ จัดพิมพ์หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ (ชุดที่ 1) จำนวน 6,000 เล่ม และหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ (ชุดที่ 2) จำนวน 2,000 เล่ม
- ❖ พัฒนาหลักสูตร OTOP Mini MBA จำนวน 1 หลักสูตร 4 รายวิชา และจัดพิมพ์เอกสารหลักสูตรฯ จำนวน 2,000 เล่ม

โครงการพัฒนาตำราเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

สำนักงาน กศน. ในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชน ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ได้เล็งเห็นความสำคัญของหนังสือเรียนที่จะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน จะต้องเป็นหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตร โดยดำเนินการพัฒนาตำราการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และตำราการประกอบอาชีพ ปรับเนื้อหาของสาระการเรียนรู้ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ครบถ้วนทุกสาระการเรียนรู้ ให้เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ ทันสมัย และตอบสนองประชาชนที่อยู่นอกระบบ ซึ่งมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการตรวจโครงสร้างหนังสือเรียน กศน. ของสำนักพิมพ์เอกชน เพื่อให้มีสาระตรงตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก่อนนำไปจัดทำต้นฉบับหนังสือเรียน จำนวน 5 สาระการเรียนรู้ 3 ระดับการศึกษา
- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการตรวจคุณภาพหนังสือเรียน กศน. และประชุมปฏิบัติการกลั่นกรองคุณภาพหนังสือเรียน กศน. ของสำนักพิมพ์เอกชน จำนวน 5 สาระการเรียนรู้ 3 ระดับการศึกษา 13 สำนักพิมพ์ ได้ต้นฉบับหนังสือเรียน กศน. ที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

❖ หนังสือเรียนรายวิชาเลือก โดยถอดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จำนวน 100 เรื่อง

❖ หนังสือเรียนตามโครงการยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม.6 ภายใน 8 เดือน จำนวน 8 เล่ม 8 รายวิชา

❖ สื่อเสริมความรู้ชุด “รู้ทันภัยพิบัติ” ประกอบด้วย หนังสือเสริมความรู้ชุด “รู้ทันภัยพิบัติ” จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ รู้ทันภัยน้ำท่วม ภัยแผ่นดินไหว ภัยแผ่นดินถล่ม ภัยสึนามิ ภัยลมพายุ และภัยหมอกควัน รวม 15,000 เล่ม และโปสเตอร์เสริมความรู้ชุด “รู้ทันภัยพิบัติ” จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ รู้ทันภัยน้ำท่วม ภัยแผ่นดินไหว ภัยแผ่นดินถล่ม และภัยหมอกควัน รวม 15,000 แผ่น

❖ หนังสือเนื่องในวันที่จะลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ พ.ศ. 2555 “การรู้หนังสือ : การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” จำนวน 2,000 เล่ม

โครงการประเมินผลการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน

คุณภาพการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียนและได้เข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเร่งรัดพัฒนาให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ได้ผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป สำนักงาน กศน. จึงจัดให้มีการสร้างเครื่องมือวัดผลปลายภาคเรียน เพื่อให้ได้มาตรฐานกลางสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดการศึกษาสำหรับผู้ไม่รู้หนังสือ ตลอดจนเครื่องมือประเมินเทียบระดับการศึกษา มิติความรู้ ความคิด (ภาคทฤษฎี) และเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

ผลการดำเนินงาน

❖ จัดทำต้นฉบับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่ 2/2554 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 3 ระดับ 42 รายวิชา

❖ จัดทำต้นฉบับเครื่องมือประเมินเทียบระดับการศึกษา 3 ระดับการศึกษา ๆ ละ 6 มาตรฐาน ๆ ละ 2 ชุด รวม 36 ฉบับ

❖ จัดทำผังการออกข้อสอบตามโครงการยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้จบ ม. 6 ภายใน 8 เดือน จำนวน 10 รายวิชา

❖ จัดพิมพ์แบบทดสอบปลายภาคเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 3 ระดับการศึกษา ภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 5,000,000 ฉบับ

❖ จัดพิมพ์คู่มือการสร้างแบบทดสอบและผังข้อสอบปลายภาคเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 5 สาระ ๆ ละ 3 ระดับการศึกษา จำนวน 2,000 ชุด รวม 18,000 เล่ม

❖ จัดพิมพ์คู่มือดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา มิติความรู้ ความคิด จำนวน 2,500 เล่ม

❖ พัฒนาระบบคลังข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียน เครื่องมือเทียบระดับการศึกษา และเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ (NT)

โครงการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงาน กศน. มีสถานศึกษาที่อยู่ในการกำกับดูแล จำนวน 962 แห่ง ซึ่งต้องได้รับการพัฒนา โดยการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการร่วมกับ ต้นสังกัดในการกำกับ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. ต้องเตรียมการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ปรับใหม่) ประชุมชี้แจงมาตรฐาน กศน. และหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับทราบ เพื่อเตรียมการเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งจัดทำเกณฑ์การพิจารณา และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และตัวบ่งชี้ที่ปรับใหม่ เพื่อยางงานการประเมินตนเองและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม และวางกลยุทธ์เพื่อสร้างเสริมระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัดให้มีความเข้มแข็ง สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไปได้

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพภายในของ กศน.อำเภอ/เขต ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่พัฒนาขึ้นใหม่ ได้เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์ระดับคุณภาพ ข้อเสนอแนะ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล ของมาตรฐาน กศน.อำเภอ จำนวน 6 มาตรฐาน 26 ตัวบ่งชี้
- ❖ จัดประชุมชี้แจงแนวทางการประกันคุณภาพภายในของ กศน.อำเภอ/เขต และแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ในพื้นที่นาร่อง 8 จังหวัด 55 อำเภอ
- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือติดตามและประเมินคุณภาพการศึกษา กศน. อำเภอ/เขต ตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (มาตรฐานใหม่)
- ❖ จัดประชุมชี้แจงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แนวทางการประกันคุณภาพภายในของ กศน.อำเภอ/เขต และแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ร่วมกับ สถาบัน กศน. ภาค/กทม. ให้กับ กศน.อำเภอ/เขต จำนวน 873 แห่ง
- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้นตรง ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่พัฒนาขึ้นใหม่ ได้เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์ ระดับคุณภาพ ข้อเสนอแนะ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล ของสถานศึกษาขึ้นตรง จำนวน 8 รายการ
- ❖ จัดประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนกระบวนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดย ต้นสังกัดให้มีความเข้มแข็ง

❖ จัดทำเอกสารทางวิชาการ ประกอบด้วย เอกสารแนวทางการประกันคุณภาพภายใน กศน.อำเภอ/เขต เอกสารรวมการบรรยายพิเศษ “การประกันคุณภาพการศึกษา” และเอกสารแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้นตรง ตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่พัฒนาขึ้นใหม่ จำนวน 8 รายการ

โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงาน กศน. ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมทางการศึกษา บุคลากร และระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยการส่งเสริมให้หน่วยงานและบุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการด้านการวิจัย และนำนวัตกรรมในการเรียนรู้มาเผยแพร่ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำความรู้ด้านการวิจัยมาพัฒนางานให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย กศน. ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

❖ จัดประชุมปฏิบัติการสังเคราะห์งานวิจัยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และวิเคราะห์แนวโน้มงานวิจัยการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในอนาคต

❖ จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร กศน. จำนวน 150 คน เกี่ยวกับการออกแบบงานวิจัย รวมทั้งให้มีการนำเสนอผลงานวิจัย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานวิจัยทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในภาพรวม

โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้

แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2552 - 2555) มีเป้าหมายสำคัญ คือ มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและพัฒนาพื้นที่ โดยยึดแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตลอดจนนำหลักคุณธรรมนำความรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรศาสนา เพื่อสร้างสันติสุขและเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ ภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับวิถีชีวิต และเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ภายในปี 2555

รัฐบาลได้มีนโยบายเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 206/2549 เรื่อง นโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มุ่งเน้นพัฒนาคนและสังคมบนพื้นฐานความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม และเร่งรัดให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาในทุกระดับที่สอดคล้องกับความต้องการ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของพื้นที่อย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ผู้นำทางศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่มีส่วนร่วมเสนอแนะการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนและสังคม

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้มาอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการจัดการศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเรียนรู้ทางการศึกษาของประชาชนและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินโครงการต่างๆ ดังนี้

๑๔ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาพาสันติสุข

มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน และการสื่อสารภาษาไทย ภาษามลายูกลาง ภาษามลายูถิ่น ภาษาอาหรับ และภาษาอื่นๆ ตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร ศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ เป็นการส่งเสริมการใช้ภาษาในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่ไม่รู้หนังสือให้สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ภาษามลายูกลาง ภาษามลายูถิ่น และภาษาอาหรับ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และประชาชนผู้สนใจ จำนวน 16,520 คน

ผลการดำเนินงาน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 15,937 คน ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน 5,344 คน จังหวัดยะลา จำนวน 2,860 คน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 3,551 คน จังหวัดสงขลา จำนวน 2,492 คน และจังหวัดสตูล จำนวน 1,690 คน

๑๔ โครงการเปิดโลกเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุในสังคมพหุวัฒนธรรม

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้เห็นคุณค่าของตัวเอง และสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีความสุข โดยดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการดูแลสุขภาพ การพัฒนาความคิด การพัฒนาอาชีพเสริม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มผู้สูงอายุ อาทิ การจัดประชุมสมาชิกชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ การจัดกิจกรรม “วันกตัญญูสู่สังคมไทยสันติสุข” ระดับตำบล การจัดกิจกรรมบริการตรวจสุขภาพประจำปีผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้สังคมพหุวัฒนธรรม “วิถีพุทธ – วิถีอิสลาม” ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย 413 ตำบล รวมจำนวน 12,390 คน

ผลการดำเนินงาน มีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 13,522 คน ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน 2,560 คน จังหวัดยะลา จำนวน 1,838 คน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2,368 คน จังหวัดสงขลา จำนวน 5,606 คน และจังหวัดสตูล จำนวน 1,150 คน

๑๕ โครงการพัฒนาศักยภาพครู พนักงานราชการ และบุคลากรทาง การศึกษา กศน. ในการขับเคลื่อนและจัดกระบวนการเรียนรู้สู่คุณภาพการจัดการศึกษา กศน. ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครู กศน. ให้มีความรู้ ความสามารถ และเกิดทักษะในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง นวัตกรรมหรือเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนและพัฒนากิจการกระบวนการเรียนรู้สู่สันติสุขได้ โดยดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การจัดกระบวนการเรียนรู้ กศน. และการขับเคลื่อน กศน.ตำบล เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้สู่สังคมสันติสุข” สำหรับหัวหน้า กศน.ตำบล และหลักสูตร “การจัดกระบวนการเรียนรู้ กศน. เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้สู่สังคมสันติสุข” สำหรับครูอาสาสมัคร กศน. รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 1,217 คน

ผลการดำเนินงาน มีครู พนักงานราชการ และบุคลากรทางการศึกษา กศน. เข้าร่วมการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 1,591 คน ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน 470 คน จังหวัดยะลา จำนวน 332 คน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 260 คน จังหวัดสงขลา จำนวน 270 คน จังหวัดสตูล จำนวน 227 คน และศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนปัตตานี จำนวน 32 คน

๔๔ โครงการ “ส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ” สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านเกษตรธรรมชาติให้กับประชาชนตามแนวชายแดน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3,750 คน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดเกษตรธรรมชาติ สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เป็นช่องทางการประกอบอาชีพที่สามารถรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม รักษาสมดุลของระบบนิเวศ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ จำนวน 56 แห่ง ใน 19 อำเภอ ของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ “หนึ่งอำเภอ หนึ่งแหล่งเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ”

ผลการดำเนินงาน จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรธรรมชาติให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น 5,449 คน ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน 740 คน จังหวัดยะลา จำนวน 570 คน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 650 คน จังหวัดสงขลา จำนวน 1,944 คน จังหวัดสตูล จำนวน 350 คน ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนปัตตานี จำนวน 1,020 คน และสถาบัน กศน.ภาคใต้ จำนวน 175 คน

๑๔ โครงการกีฬาสามสัมพันธ์ เครือข่ายเยาวชนนอกโรงเรียน เสริมสร้างสันติสุข

มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์เครือข่ายเยาวชนนอกโรงเรียนในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมให้เครือข่ายเยาวชนนอกโรงเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้เสริมสร้างสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ใจแพ้ว ใจชนะ ใจอภัย และเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยดำเนินการจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาสามสัมพันธ์ เครือข่ายเยาวชนนอกโรงเรียน เสริมสร้างสันติสุขระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งกีฬาพื้นบ้านและกีฬาสากล กลุ่มเป้าหมายจำนวน 500 คน

ผลการดำเนินงาน มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น 730 คน ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จำนวน 120 คน จังหวัดยะลา จำนวน 150 คน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 157 คน จังหวัดสงขลา จำนวน 153 คน และ จังหวัดสตูล จำนวน 150 คน

**โครงการพัฒนาการประเมินเชิงระดับการศึกษาและการเก็บเอนโคมความรู้และ
ประสบการณ์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการยกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนในจังหวัดนราธิวาสปี 6 ภายใน 8 เดือน**

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและเทียบระดับการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และระเบียบว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งได้ประกาศกำหนดให้สถานศึกษาทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาทุกจังหวัดทั่วประเทศไปแล้ว จำนวน 128 แห่ง สำนักงาน กศน. จึงมีบทบาทภารกิจที่ต้องชี้แจง ควบคุม และกำกับดูแล เพื่อให้สถานศึกษาที่ทำหน้าที่ประเมินเทียบระดับการศึกษาดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ นอกจากนี้ สำนักงาน กศน. ยังได้ดำเนินการเทียบเอนโคมความรู้และประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา กศน. เพื่อนำความรู้และทักษะจากการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต มาเทียบเอนโคมความรู้และประสบการณ์ เป็นผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากประสบการณ์ในการดำเนินงานประเมินเทียบระดับการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงาน กศน. ได้มีการทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเทียบระดับการศึกษา (แนวใหม่) ขึ้น โดยพยายามพัฒนาปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน รวมทั้งพัฒนารูปแบบแนวทางในการควบคุมคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 นี้ สำนักงาน กศน. ยังคงเน้นย้ำให้สถานศึกษาดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา และเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษาและผู้ผ่านการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทั้ง 3 ระดับ มีคุณภาพและสามารถนำระเบียนแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปสมัครงานหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

ผลการดำเนินงาน

- ❖ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จำนวน 928 แห่งทั่วประเทศ ได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ดำเนินการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ❖ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จำนวน 470 แห่ง ได้รับการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา (เพิ่มขึ้นจากเดิม 342 แห่ง)
- ❖ จำนวนครั้งในการเทียบระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก 1 ครั้ง/ปี เป็น 4 ครั้ง/ปี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการเลือกช่วงเวลาในการประเมินเทียบระดับที่เหมาะสมกับตนเองได้
- ❖ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่รับผิดชอบการดำเนินงานเทียบระดับการศึกษา จำนวน 553 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,066 คน ได้รับการอบรมการดำเนินงานเทียบระดับการศึกษา
- ❖ ได้โปรแกรมเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 โปรแกรม และโปรแกรมเทียบระดับการศึกษา จำนวน 1 โปรแกรม

- ❖ จัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานการประเมินเทียบระดับการศึกษา คู่มือคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา และคู่มือผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา อย่างละ 1,200 เล่ม รวมทั้งสิ้น 3,600 เล่ม เพื่อเผยแพร่ให้กับสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา
- ❖ จัดทำรายงานการวิจัย เรื่อง มาตรฐานการประเมินเทียบระดับการศึกษา
- ❖ จัดทำคู่มือการเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร พนักงานรักษาความปลอดภัย หมอนวดแผนโบราณ และผู้มีอาชีพขับรถรับจ้าง
- ❖ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม. 6 อย่างมีคุณภาพ
- ❖ จัดทำเอกสารการดำเนินงานยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม. 6 อย่างมีคุณภาพ
- ❖ จัดทำร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย พ.ศ.
- ❖ จัดนิทรรศการแสดงผลงานการดำเนินโครงการยกระดับการศึกษาประชาชน จบ ม. 6 ภายใน 8 เดือน อย่างมีคุณภาพ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 5 – 6 กันยายน 2555

โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนขั้นพื้นฐาน วิธีเรียนทางไกล

สถาบันการศึกษาทางไกลได้ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แทนหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1/2553 พร้อมๆ กับการพัฒนาวิชาการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาการเพื่อรองรับและเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีเรียนทางไกล ตามหลักสูตรสถานศึกษาของสถาบันการศึกษาทางไกล ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เปิดให้บริการแก่ประชาชนในภาคเรียนที่ 2/2554 และ 1/2555 ในเรื่อง 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเลือก 2) การพัฒนาต้นฉบับชุดการเรียนทางไกล รายวิชาเลือก สำหรับภาคเรียนที่ 2/2554 และ 1/2555 3) การพัฒนาต้นฉบับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งประเภทวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน และวัดผลสัมฤทธิ์ปลายภาคเรียนที่เปิดให้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2554 และ 1/2555 4) การพัฒนารูปแบบและแนวทางการประเมินคุณธรรมของนักศึกษาวิธีเรียนทางไกล และ 5) การพัฒนารูปแบบการจัดสัมมนาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตก่อนจบหลักสูตร

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดทำต้นฉบับหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเลือก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 11 รายวิชา
- ❖ จัดทำต้นฉบับชุดการเรียนรู้ทางไกล รายวิชาเลือก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 รายวิชา
- ❖ จัดทำต้นฉบับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เปิดให้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2554 และภาคเรียนที่ 1/2555
- ❖ จัดทำต้นฉบับหลักสูตรและรูปแบบการจัดสัมมนาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตก่อนจบหลักสูตร สำหรับนักศึกษาต่างประเทศ จำนวน 1 หลักสูตร

โครงการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล

การจัดการศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบที่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยการถ่ายทอดความรู้และทักษะต่างๆ ผ่านสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย และเป็นทางเลือกเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ดังนั้น สำนักงาน กศน. โดยสถาบันการศึกษาทางไกล และสถาบัน กศน. ภาค จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องด้วยวิธีเรียนทางไกล ทั้งในรูปแบบออฟไลน์ (เรียนด้วยสื่อชุดการเรียนรู้ทางไกล) และออนไลน์ (e-Learning และ e-Book) ตลอดจนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและสื่อที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

ผลการดำเนินงาน

❖ **สถาบันการศึกษาทางไกล** ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาทางไกล ประเภท การศึกษาต่อเนื่อง (หลักสูตรเส้นสร้างสรรค์ : ทุกคนทำได้) พัฒนาและจัดหาสื่อ (หลักสูตรเส้นสร้างสรรค์ : ทุกคนทำได้ / หลักสูตรภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร / หลักสูตรการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้) ประเมินผลการจัดการเรียน การสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และหลักสูตรเขียนกลอง : พื้นฐานการถ่ายภาพเส้นทางสู่มืออาชีพ รวมทั้งดำเนินการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (วิจัยใน ชั้นเรียน) หลักสูตรการจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการ และหลักสูตรเขียนกลอง : พื้นฐานการถ่ายภาพ เส้นทางสู่มืออาชีพ มีผู้รับบริการรวมจำนวน 793 คน

❖ **สถาบัน กศน.ภาคตะวันออก** ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและสื่อประกอบหลักสูตร การศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาการประเมินพัฒนาการเด็ก (รายวิชาที่ 8) ชุดการเรียนทางไกลหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (DVD) เรื่อง ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในประชาคมอาเซียน (English for Communication for the Asian Community) จัดการเรียน การสอนหลักสูตรการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย มีผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวน 101 คน จัดการสัมมนาวิชาชีพนักศึกษา หลักสูตรการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย จำนวน 2 รุ่น รวม 92 คน และดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรและจัดกิจกรรม การเรียนการสอนการศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ (310 ชั่วโมง) กับ กลุ่มเป้าหมายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน 28 คน โดยผสมผสานวิธีการจัดการเรียนรู้หลายๆ วิธี ทั้งการศึกษาด้วยตนเองของผู้เรียน การฝึกอบรม และการสัมมนาวิชาชีพ

❖ **สถาบัน กศน.ภาคกลาง** ดำเนินการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนการศึกษา ต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล ตามหลักสูตรเดิม จำนวน 90 หลักสูตร พัฒนาหลักสูตรใหม่ จำนวน 6 หลักสูตร พัฒนา บทเรียนออนไลน์ ทั้งรายวิชาใหม่และเพิ่มเติมเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว จำนวน 13 รายวิชา ผลิตสื่อเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย จำนวน 4 เรื่อง จัดการเรียนผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต (e-Learning) จำนวน 100 รายวิชา มีผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวน 1,993 คน จัดอบรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 11 หลักสูตร 15 รุ่น มีผู้เรียนและจบหลักสูตร จำนวน 230 คน

❖ **สถาบัน กศน.ภาคใต้** ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ การทำสวนฝรั่ง การทำสวนมะนาวในวงบ่อซีเมนต์ การทำสวนมะลิ การทำสวนมะละกอ และการปลูกผักไร้ดิน พัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอน จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ การวิจัยอย่างง่าย การใช้โปรแกรม Excel 2007 เบื้องต้น การใช้โปรแกรม Excel 2007 ระดับกลาง การใช้โปรแกรม SPSS และ การใช้โปรแกรม PowerPoint รวมทั้งดำเนินการจัดการเรียนการสอน มีผู้รับบริการ จำนวน 111 คน

❖ **สถาบัน กศน.ภาคเหนือ** ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ อาเซียนศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานที่ 7, 8 และ 9 รวมทั้งดำเนินการ จัดการเรียนการสอน มีผู้รับบริการในระบบออนไลน์ จำนวน 101 คน และหลักสูตรด้านอาชีพ (สาและการทำ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา) ผู้รับบริการ จำนวน 1,959 คนด้านเทคโนโลยี (การเรียนรู้การใช้งานเครื่อง คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet PC) ผู้รับบริการ จำนวน 195 คนและด้านทักษะการดำเนินชีวิต (วิถีแห่งความ พอเพียง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) ผู้รับบริการ จำนวน 1,600 คน

**โครงการพัฒนาครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน.
และคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน.**

เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรนักศึกษา กศน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยองค์กรนักศึกษา กศน. พ.ศ. 2554 สำนักงาน กศน. ได้จัดทำโครงการพัฒนาครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน. และคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน. ขึ้นเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน. มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ การบริหารองค์กร การจัดกิจกรรมนักศึกษา การเงินและพัสดุ และกฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานขององค์กรนักศึกษา กศน. สามารถช่วยเหลือเพื่อนนักศึกษาให้สามารถเรียนรู้และสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ในระยะเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน สถานศึกษา สังคม และชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน. และคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน. จำนวน 166 คน ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน. จำนวน 77 คน นักศึกษา กศน. ที่เป็นคณะกรรมการองค์กรนักศึกษา กศน. จำนวน 77 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน

2. การศึกษาตามอัธยาศัย

**โครงการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบ
(โครงการสร้างสังคมแห่งการอ่าน)**

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย มีเป้าหมายสุดท้ายคือ ให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่านเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกด้าน จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมการอ่านจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชนในการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหนังสือและสื่อส่งเสริมการอ่านต่างๆ เป็นตัวเชื่อมโยงให้คนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการอ่าน โดยมีปัจจัยที่เกื้อหนุนให้คนเกิดนิสัยรักการอ่าน คือ แหล่งการเรียนรู้จำนวนมากและสะดวกต่อการอ่าน สื่อส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย รวมทั้งการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อเข้าถึงข้อมูลยุคดิจิทัล เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายการอ่านและการเรียนรู้

สำนักงาน กศน. ได้จัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของการศึกษานอกระบบ (โครงการสร้างสังคมแห่งการอ่าน) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลและส่งเสริมสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุกชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย สถาบันครอบครัว และชุมชนได้จัดและเผยแพร่รูปแบบ/กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการอ่าน จัดหาสื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ทันสมัย รวมทั้งจัดหาเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการอ่านให้แก่แหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ

ผลการดำเนินงาน

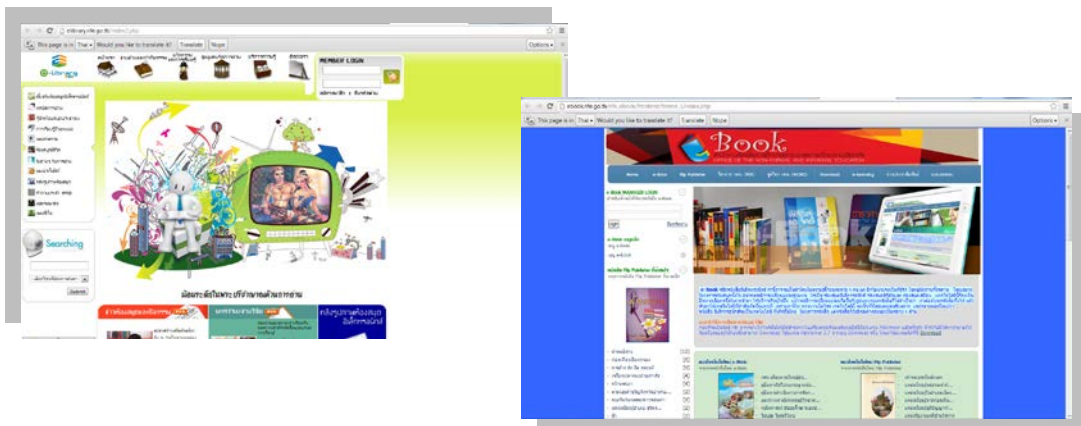
- ❖ จัดกิจกรรมชุมชนรักการอ่านในพื้นที่ 77 จังหวัด ๆ ละ 10 ชุมชน รวม 770 ชุมชน
- ❖ จัดกิจกรรมนิทรรศการสร้างสรรค์แห่งการอ่าน เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากชุมชนต้นแบบ 77 จังหวัด
- ❖ จัดกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาใน กศน.อำเภอ จำนวน 10 แห่ง ใน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ลำปาง ขอนแก่น อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ลพบุรี เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นต้นแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดสัมฤทธิ์ผล
- ❖ จัดกิจกรรมการวิจัยการอ่านของคนไทย จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และ 2) รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในชุมชน จังหวัดสกลนคร โดยจะนำข้อมูลไปประกอบการจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมการอ่านต่อไป

โครงการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

สำนักงาน กศน. ได้จัดทำโครงการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษามาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลองค์ความรู้ในรูปของเว็บไซต์ e-Library และเว็บไซต์ e-Book นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ระบบเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้ ให้สามารถให้บริการกับประชาชนและเครือข่ายห้องสมุดทุกแห่งทั่วประเทศในสังกัดได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย โดยดำเนินการพัฒนาระบบแล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม 2554 ซึ่งได้ตั้งเป้าหมายให้ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งสามารถเชื่อมต่อเป็นเครือข่ายเดียวกัน เพิ่มบทบาทของห้องสมุดในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยสนับสนุนทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการดำเนินงาน

- ❖ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ e-Library จำนวน 214,248 ครั้ง โดยได้นำข้อมูลบทความขึ้นเผยแพร่ จำนวน 163 เรื่อง
- ❖ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ e-Book จำนวน 874,558 ครั้ง
- ❖ มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ระบบเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 73,443 ครั้ง

โครงการพัฒนานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) เป็นรูปแบบหนึ่งของการให้บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกตามความสนใจของตนเอง โดยสำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้มีการกำหนดให้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ผ่านทาง e-Book ในรูปแบบของแบบทดสอบ ซึ่งผู้รับบริการสามารถเรียนรู้จากการฝึกทำแบบทดสอบดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเกิดความสนใจและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเองมากขึ้น

ผลการดำเนินงาน

- ❖ มีแบบทดสอบซึ่งแปลงไฟล์แล้วและพร้อม online ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน 666 ข้อ
- ❖ มีหนังสือสำนักงาน กศน. และแบบเรียนวิชาเลือกสำหรับนักศึกษา กศน. ซึ่งแปลงไฟล์แล้วและพร้อม online จำนวน 21 เล่ม

โครงการประเมินเชิงประจักษ์ห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยม

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด อาสาสมัครรักการอ่าน ฯลฯ และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปจึงจะเห็นความเปลี่ยนแปลงในด้านการพัฒนาห้องสมุดประชาชนอย่างก้าวกระโดด และบังเกิดผลในการปฏิบัติ สำนักงาน กศน. จึงได้จัดให้มีการประกวดห้องสมุดมีชีวิต ห้องสมุด 3 ดี บรรณารักษ์ดีเด่น และห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยมระดับประเทศ NATIONAL LIBRARY AWARD ขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยใช้วิธีการประเมินเชิงประจักษ์

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดกิจกรรมประกวดบรรณารักษ์ยอดเยี่ยมระดับประเทศ โดยคัดเลือกจากบรรณารักษ์ดีเด่น ระดับภาค จำนวน 5 ภาค โดยบรรณารักษ์ยอดเยี่ยม คือ นายนภดล ทีโคโง้น ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
- ❖ จัดกิจกรรมการประกวดห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยมระดับประเทศ โดยคัดเลือกจากห้องสมุดประชาชนดีเด่น จำนวน 15 แห่ง จาก 5 ภาค จำแนกเป็น ห้องสมุดประชาชนจังหวัด จำนวน 5 แห่ง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จำนวน 5 แห่ง และห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 5 แห่ง ปรากฏผลดังนี้
 - ☞ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยอดเยี่ยม คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา
 - ☞ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ยอดเยี่ยม คือ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 - ☞ ห้องสมุดประชาชนอำเภอยอดเยี่ยม คือ ห้องสมุดประชาชนอำเภอดุสิต จังหวัดนครราชสีมา

3. ภาคีเครือข่าย

โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายในการจัด และสนับสนุนการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสำนักงาน กศน. ได้มีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 6 (1) (ข) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และมาตรา 7 (2) ภาคีเครือข่ายเกิดแรงจูงใจและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษา ตลอดจนดำเนินการพัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสร้างขวัญกำลังใจของภาคีเครือข่ายและบุคลากร กศน. ในการจัดการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาสหรือพลาดโอกาสทางการศึกษา หรือผู้ต้องการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้เกิดเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงาน

- ❖ คัดเลือกบุคลากร หน่วยงาน เครือข่าย ที่จัดและหรือสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยดีเด่น จำนวน 111 รางวัล จำแนกเป็น
 - ⊕ ประเภทบุคคล จำนวน 70 รางวัล
 - ⊕ ประเภทหน่วยงาน จำนวน 41 รางวัล
- ❖ จัดทำและมอบเข็มเชิดชูเกียรติครู กศน. พร้อมเกียรติบัตร จำนวน 1,119 คน จำแนกเป็น
 - ⊕ ครู กศน. ปฏิบัติหน้าที่ 20 ปี จำนวน 98 คน
 - ⊕ ครู กศน. ปฏิบัติหน้าที่ 15 ปี จำนวน 336 คน
 - ⊕ ครู กศน. ปฏิบัติหน้าที่ 10 ปี จำนวน 685 คน
- ❖ จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสำนักงาน กศน. กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
- ❖ จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.)

การประสานความร่วมมือภาคีเครือข่าย กศน. ต่างประเทศ

๑๔ การส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาคีเครือข่าย กศน. ต่างประเทศ

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและความร่วมมือที่ได้ลงนามไว้กับหน่วยงาน/องค์กรต่างประเทศ หรือที่ ต้องการเจรจาความร่วมมือต่อกันในอนาคต รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของประเทศไทยให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศได้รู้จัก อาทิ

◇ จัดอบรมสัมมนาและประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อน กศน. ไทยสู่อาเซียน

◇ ต่ออายุสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ International Council for Adult Education (ICAE) หรือ สภาการศึกษาผู้ใหญ่ระหว่างประเทศ และ Asia South Pacific Association for Basic and Adult Education (ASPBAE) หรือ สมาคมการศึกษาพื้นฐานและการศึกษาผู้ใหญ่แห่งภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกใต้

◇ โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการส่งเสริมและเผยแพร่เกษตร ธรรมชาติ ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กับ MOA International และมูลนิธิเอ็มโอเอไทย

◇ ร่วมคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการประชุมขององค์การ ยูเนสโก “Third International Congress on Technical and Vocational Education and Training : TVET” ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน

◇ ร่วมคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการประชุมระดับรัฐมนตรี ด้านการศึกษาภายใต้กรอบของเอเปค ครั้งที่ 5 ขององค์การยูเนสโก “The 5th APEC Education Ministerial Meeting : AEMM” ณ สาธารณรัฐเกาหลี

◇ ร่วมคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการประชุมรัฐมนตรีศึกษา อาเซียน+3 ครั้งที่ 1 และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกด้านการศึกษา ครั้งที่ 1 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๑๔ การฝึกอบรม ประชุมสัมมนานานาชาติ และศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ

บุคลากรสำนักงาน กศน. เดินทางไปฝึกอบรม ประชุมสัมมนานานาชาติ ศึกษาดูงาน และปฏิบัติราชการ ณ ต่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 จำนวน 47 คณะ รวมทั้งสิ้น 258 คน ใน 20 ประเทศ อาทิ

◇ การฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมวิธีการสอนภาษาจีนสำหรับครูสอน ภาษาจีน ณ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง นครปักกิ่ง และมหาวิทยาลัยครุศาสตร์หัวตง นครเซี่ยงไฮ้ สาธารณรัฐ ประชาชนจีน

◇ การฝึกอบรมตามโครงการฝึกอบรมครูสอนภาษาจีน หลักสูตรครูผู้สอน สารระการอบรมประสิทธิภาพวิธีการสอน การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ณ มหาวิทยาลัยครุศาสตร์หัวจง มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน

◇ การฝึกอบรมภาษาอังกฤษ หลักสูตรการเสนอผลงานและการพูดเพื่อ การประชุม Oral Communication Course : OCC ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

◇ การฝึกอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างประเทศขั้นสูง (Advanced Oral Communication Course : AOCC) ณ ประเทศนิวซีแลนด์

◇ การประชุมและนำเสนอรายงานวิชาการ เรื่อง One Stop Science Camp ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

◇ การสัมมนานานาชาติด้านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ภายใต้หัวข้อหลัก Equity and Excellence of CLCs : Improving Quality, Network, Ownerships and Outcomes ณ สาธารณรัฐ อินโดนีเซีย

◇ การเจรจาความร่วมมือกับเจ้าอาวาสวัดพุทธเชตวัน และวิเคราะห์สภาพพื้นที่เป้าหมายเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อมในการกำหนดสถานที่จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ กศน. ในต่างประเทศ ณ ประเทศมาเลเซีย

◇ การประชุมปรึกษาหารือและเจรจาความร่วมมือแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาแนวทางการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา : ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้และการเทียบโอนผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ ณ เครือรัฐออสเตรเลีย

◇ การศึกษาดูงานตามโครงการการศึกษาดูงานกาชาดฮ่องกงของสำนักงานยูวกาชาด สภากาชาดไทย ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน

◇ การศึกษาดูงานด้านวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต ณ มูลนิธิ MOA International สำนักงานใหญ่ ประเทศญี่ปุ่น

◇ การปฏิบัติราชการในฐานะวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเห็ด เลี้ยงหมู และการพัฒนาชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๑๔ งานสนับสนุนความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่างประเทศ อาทิ

◇ คณะบุคคลจากหน่วยงานและประเทศต่างๆ ได้เดินทางมาศึกษาดูงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ณ สำนักงาน กศน. และหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 3 คณะ รวมทั้งสิ้น 40 คน จาก 6 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน สาธารณรัฐยูกันดา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

◇ โครงการความร่วมมืออาสาสมัครญี่ปุ่น (Japanese Overseas Cooperation Volunteers : JOCV) โดยสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) ได้จัดส่งอาสาสมัคร จำนวน 2 ราย มาปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.

◇ โครงการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแก่ผู้หนีภัยการสู้รบชาวพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราวชายแดนไทย-พม่า โดยความร่วมมือกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) รับผิดชอบโดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4. การสนับสนุนโครงการพิเศษ

การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

๔.๑ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จึงจำเป็นต้องให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้ในการดูแลสุขภาพเพื่อการดูแลตนเอง เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้สูงอายุดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำประกาศกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครองการส่งเสริม การสนับสนุน ผู้สูงอายุในการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีความสอดคล้องกับบทบาทและภารกิจตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุมีคุณลักษณะ ความต้องการและข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างจากการดำเนินงานปกติ สำนักงาน กศน. จึงจัดให้มีการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการสำหรับผู้สูงอายุ

ผลการดำเนินงาน

❖ กิจกรรมที่จัดในพื้นที่ จำนวน 928 แห่ง ได้แก่ กิจกรรมวันผู้สูงอายุ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ กิจกรรมดูแลสุขภาพการออกกำลังกายผู้สูงอายุ กิจกรรมประเพณีสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ กิจกรรมอาหารเพื่อสุขภาพแก่ผู้สูงวัย กิจกรรมค่ายพัฒนาทักษะชีวิตโดยนำผู้สูงอายุชมโครงการต่างๆ ตามแนวพระราชดำริและโครงการเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ กิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างการสานตะกร้าพลาสติก เป็นต้น

- ❖ จัดทำต้นฉบับแนวทางการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ จำนวน 1 เล่ม
- ❖ พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้สูงอายุ และหลักสูตรคอมพิวเตอร์สำหรับผู้สูงอายุ

๑๔ โครงการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ได้มุ่งเน้นความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเฉพาะคนพิการ ซึ่งรัฐจะต้องจัดการศึกษาให้กับคนพิการตามความจำเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาและมีสิทธิที่จะได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กศน. จึงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ แนวคิด มีเจตคติที่ดีต่อคนพิการ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

- ❖ ดำเนินการฝึกอบรมครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กศน. สำหรับคนพิการทุกประเภท จำนวน 663 คน
- ❖ จัดทำร่างแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการ และรายละเอียดการขอรับเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับคนพิการเสนอคณะรัฐมนตรี
- ❖ จัดทำร่างแผนปฏิบัติการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการ (แผนปฏิบัติการ 5 ปี)

๑๕ โครงการฝึกอบรมภาษามือเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐานสำหรับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

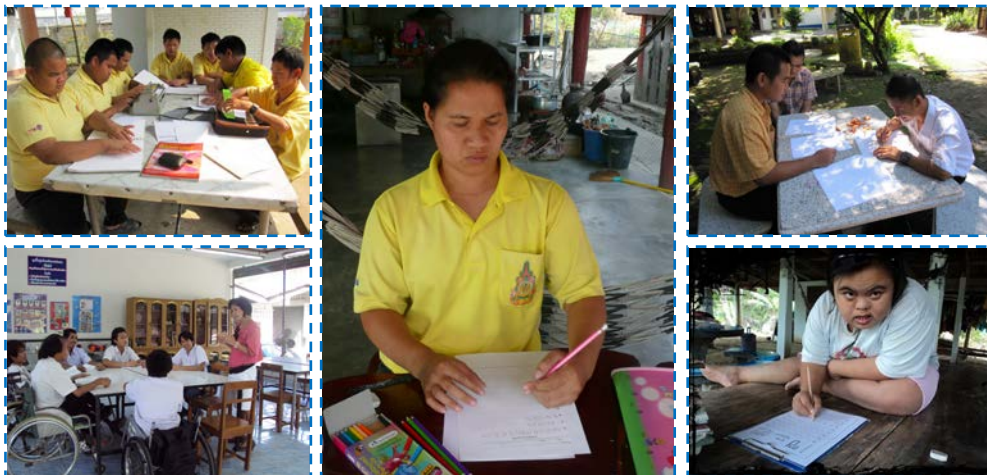
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินถือเป็นคนพิการประเภทหนึ่งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ดังนั้น เพื่อให้ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถติดต่อสื่อสาร และดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กศน. จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว โดยจัดทำโครงการฝึกอบรมภาษามือเพื่อการสื่อสารขั้นพื้นฐานสำหรับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขึ้น

ผลการดำเนินงาน จัดฝึกอบรมภาษามือขั้นพื้นฐานให้กับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทั่วประเทศ จำนวน 80 คน เพื่อให้สามารถนำไปในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๔ โครงการการให้บริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่น ใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท

กฎกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดให้ คนพิการยื่นคำขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จาก สถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงหน่วยงานการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ในการจัด การศึกษาที่คนพิการสมัครเข้าศึกษาและได้ลงทะเบียนแล้ว สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำโครงการการให้บริการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภทขึ้น เพื่อให้นักศึกษาพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ได้รับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการตาม บัญชี ข และ ค ที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผลการดำเนินงาน นักศึกษา กศน. ได้รับสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกตาม แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) จำนวน 663 คน

๑๕ โครงการศึกษาการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กวัย เรียนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับที่ไม่ได้อยู่ใน ระบบโรงเรียนด้วยรูปแบบการศึกษานอกระบบ ไม่สามารถใช้ปรัชญา รูปแบบ แนวคิด และวิธีการเดียวกับ กลุ่มผู้เรียนการศึกษานอกระบบปกติของสำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นประชากรในวัยแรงงาน ทั้งนี้ เพราะมี ความแตกต่างกันในเรื่องของอายุ วุฒิภาวะ และบทบาททางสังคม จึงจำเป็นต้องใช้วิธีดำเนินงานและแนวทาง การจัดการศึกษาที่เป็นการเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของผู้เรียน ซึ่งสำนักงาน กศน. ได้จัดทำ แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กวัยเรียนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน เผยแพร่ไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัด จำนวน 66 แห่ง ซึ่งรับเด็กที่ออกจากระบบโรงเรียน กลางคัน จำนวน 10,816 คน เข้าศึกษา

ในการนี้ สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำโครงการศึกษาการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กวัยเรียนที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพ การดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ซึ่งจะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงแนวทางการจัดการศึกษาให้เกิด

ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งศึกษารูปแบบการดำเนินงานเด่นๆ (Best Practice) ที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบ เพื่อขยายผลการดำเนินงานไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงาน ประชุมปฏิบัติการจัดสร้าง เครื่องมือในการติดตามผลการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผลข้อมูลการศึกษาผลการดำเนินงาน ในจังหวัดน่าน จำนวน 10 จังหวัด

๑๔ โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำหรับเด็กเร่ร่อน

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของเด็กเร่ร่อนซึ่งเป็นเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และเท่าเทียมกับเด็กทั่วไป ครูและบุคลากรผู้จัดการศึกษาสำหรับเด็กเร่ร่อนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กเร่ร่อนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดทำหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเด็กเร่ร่อน
- ❖ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเด็กเร่ร่อน จำนวน 40 คน

๑๕ โครงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับเด็กต่างด้าว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการรับเด็กทุกคนในประเทศไทยเข้าเรียนได้ แม้ไม่มีหลักฐานประจำตัว ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กต่างด้าวและผู้ไม่มีสัญชาติเข้าศึกษาได้เสมอภาคกับเด็กไทย สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำโครงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับเด็กต่างด้าวขึ้น เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เด็กต่างด้าวได้มีโอกาสรับการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชีวิต อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย (ต่างด้าว) ระดับประถมศึกษา จำนวน 1 เล่ม และแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตร จำนวน 1 เล่ม

๑๔ โครงการพัฒนาสื่อการศึกษาอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา สำหรับชาวไทยมอแกน

เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2551 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จทรงงาน ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยมอแกน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ทรงรับสั่งให้สำนักงาน กศน. พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนเพิ่มเติมจากหลักสูตรเดิม คือ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ผู้ไม่รู้หนังสือชาวไทยมอแกน เพื่อให้ชาวไทยมอแกนได้มีโอกาสเรียนต่อจนจบระดับประถมศึกษา สำนักงาน กศน. จึงได้มอบหมายให้สถาบัน กศน.ภาคใต้เป็นแกนนำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษาขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชาวไทยมอแกนได้เรียนภาษาไทยอย่างมีคุณภาพ

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการพัฒนาสื่อการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา จำนวน 3 ชุดวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์

๑๔ โครงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

ชาวเล (มอแกน)

มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบหลักการในการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2553 ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ โดยในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินการ 2 มาตรการ ได้แก่ การส่งเสริมด้านการศึกษาแก่เด็กและสนับสนุนทุนการศึกษาพร้อมจัดตั้งการศึกษาพิเศษ/หลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน และการส่งเสริมด้านภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นและสนับสนุนงบประมาณจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สำนักงาน กศน. ได้จัดทำโครงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายชาวเล (มอแกน) ขึ้น เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน มีหลักสูตรและสื่อที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวเล

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการจัดทำหลักสูตรและแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายชาวเล

๑๕ โครงการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานการสอนภาษาไทยเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ลี้ภัยชาวกัมพูชาในพื้นที่พักพิงชั่วคราวชายแดนไทย-พม่า

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนจังหวัดตาก แม่ฮ่องสอน และกาญจนบุรี เพื่อให้ผู้หนีภัยการสู้รบดังกล่าวสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีของไทย รวมทั้งได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตด้านต่างๆ สามารถอาศัยอยู่ในสังคมของผู้หนีภัยการสู้รบได้อย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงาน

❖ ดำเนินการสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้แก่ครูในศูนย์การเรียนในพื้นที่พักพิง จำนวน 8 แห่ง เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้ลี้ภัย ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมด้านสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม กิจกรรมด้านการส่งเสริมอาชีพ การรักษาสุขภาพอนามัยและการกีฬา ตลอดจนกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

❖ จัดประชุม/อบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านการผลิตสื่อ เอกสาร และแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

๑๖ โครงการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับคนไทยในต่างประเทศ

สำนักงาน กศน. ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับคนไทยในต่างประเทศ โดยมีการขยายการดำเนินงานไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลกถึง 22 ประเทศ มีพันธมิตรเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียน 33 ศูนย์การเรียน มีผู้รับบริการทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 2,260 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การกิจการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กและเยาวชนไทยในต่างประเทศ ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรระยะสั้น ซึ่งเปิดโอกาสให้ศูนย์การเรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนไทยในต่างประเทศสามารถดำเนินการสร้างหลักสูตรได้เองตามความพร้อมและความเหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียนที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค เป็นเหตุให้ในปัจจุบัน

มีหลักสูตรการสอนภาษาไทยที่ใช้ดำเนินการในศูนย์การเรียนรู้ฯ ในต่างประเทศตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลกเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ขาดความเป็นเอกภาพของเนื้อหาสาระและมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละศูนย์การเรียนรู้ฯ สำนักงาน กศน. จึงได้จัดให้มีโครงการเพื่อจัดสร้างเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับคนไทยในต่างประเทศขึ้น เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำหลักสูตร และเป็นเครื่องมือในการประเมินและจำแนกระดับความสามารถทางด้านภาษาไทยของผู้เรียนของศูนย์การเรียนรู้ฯ ใน 17 ประเทศทั่วโลกให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามแนวทางของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนไทยในต่างประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงาน จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับคนไทยในต่างประเทศ ประกอบด้วย กรอบมาตรฐานเนื้อหา เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับคนไทยในต่างประเทศ แยกตามความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็น 6 ระดับ รวมทั้งเครื่องมือวัดมาตรฐานที่ใช้ในการวัดความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยในแต่ละระดับ ๆ ละไม่น้อยกว่า 4 ทักษะ

๑๔ โครงการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายบนเกาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายบนเกาะที่ผ่านมา พบว่ามีบริบทและจำนวนผู้เรียนไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การจัดการศึกษาโดยทั่วไป ส่งผลให้เป็นปัญหาซ้ำเติมโอกาสทางการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว สำนักงาน กศน. จึงได้มอบหมายให้สถาบัน กศน.ภาคใต้ ร่วมกับสำนักงาน กศน.จังหวัดที่มีพื้นที่เป้าหมายเป็นเกาะ จำนวน 8 จังหวัด จัดทำแผนงานและโครงการในภาพรวมของภาคใต้ในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษบนเกาะ โดยได้กำหนดให้มีโครงการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายบนเกาะขึ้น ใช้ระยะเวลาดำเนินการศึกษาวิจัย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 – 2555 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สร้าง และพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายบนเกาะต่อไป

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายบนเกาะ ในพื้นที่ 8 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง และสตูล จำนวน 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของชาวเล (มอแกน) ผ่านผู้นำชุมชน 2) รูปแบบการจัดการศึกษาอาชีพแบบมีส่วนร่วม และ 3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายบนเกาะต่อไป

5. การบริหารจัดการ

การพัฒนาบุคลากร

๑๔ โครงการพัฒนาครูอาสาสมัคร กศน.

ครูอาสาสมัคร กศน. นอกจากจะมีบทบาทหน้าที่จัดการเรียนการสอนสายสามัญ และจัดและส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพแล้ว ยังมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาตามอัธยาศัยและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน กศน. เช่น การนิเทศงาน กศน. ระดับตำบลและหมู่บ้าน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาครูอาสาสมัคร กศน. ให้มีความรู้และทักษะตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน มีครูอาสาสมัคร กศน. ผ่านการพัฒนา ได้รับวุฒิบัตรและเข็มวิทยพัฒน์จากสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร จำนวน 3 รุ่น รวม 2,502 คน

๑๕ โครงการเสริมสร้างศักยภาพครู กศน.ตำบล

สำนักงาน กศน. เล็งเห็นถึงความสำคัญของครู กศน.ตำบล ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน รวมถึงการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชน จึงได้จัดให้มีโครงการเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของครู กศน.ตำบล เพื่อให้ครู กศน.ตำบล มีความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปบูรณาการและพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน กศน. เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน มีครู กศน. ตำบล ผ่านการพัฒนา ได้รับวุฒิบัตรและเข็มวิทยพัฒน์จากสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร จำนวน 3 รุ่น รวม 2,699 คน

๑๔ โครงการพัฒนาบุคลากรหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับบุดกลาง กศน.

สำนักงาน กศน. โดยสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรตามหลักสูตรอาชีวศึกษาสำหรับบุคลากร กศน. เพื่อพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงาน กศน. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถบริหารจัดการและปฏิบัติหน้าที่เพื่อขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน มีหลักสูตรสถานศึกษา “อาชีวศึกษาสำหรับบุคลากร กศน.” จำนวน 1 หลักสูตร โดยมีผู้ผ่านการพัฒนาตามหลักสูตรดังกล่าว จำนวน 508 คน

๑๕ โครงการพัฒนาบุคลากร กศน. หลักสูตรการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม

เพื่อให้บุคลากร กศน. ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชนและชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดประชาคมหรือเวทีชาวบ้าน สามารถเป็นวิทยากรกระบวนการในการจัดเวทีชาวบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากเวทีชาวบ้านสู่การจัดทำแผนชุมชนได้อย่างครอบคลุม เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพชุมชน สำนักงาน กศน. จึงได้จัดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากร กศน. หลักสูตรการจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมขึ้น

ผลการดำเนินงาน มีบุคลากร กศน. ผ่านการอบรมจากสถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร จำนวน 58 คน

การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล

๑๒ โครงการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน กศน.

เพื่อให้การดำเนินงาน กศน. ตามนโยบายและจุดเน้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กศน. โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการใช้กระบวนการนิเทศในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยส่งเสริมและพัฒนาการนิเทศการศึกษาทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้กระบวนการนิเทศในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานให้ทันกำหนดเวลาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่ออื่นๆ ที่เหมาะสม

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ทั่วประเทศ รวม 1,030 แห่ง ประกอบด้วย สำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม. กศน.อำเภอ/เขต ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยมีประเด็นและผลการนิเทศ ดังนี้

❖ กศน.ตำบล

มีการจัดตั้ง กศน.ตำบลได้เกือบครบทุกแห่ง และมอบหมายให้ครู กศน. ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำที่ กศน.ตำบล มีการดำเนินการตามภารกิจหลักทั้ง 4 กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนเข้าใจงาน กศน. และเข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ครู กศน.ตำบล มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นจากการได้ปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานราชการ อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีข้อควรคำนึงในเรื่องการพัฒนาครู กศน.ตำบล ให้สามารถปรับตัวกับบทบาทใหม่ที่ได้รับ จำนวนคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการ รวมทั้งการเก็บรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ เนื่องจาก กศน.ตำบล บางแห่งมีสภาพอาคารที่ไม่มั่นคงแข็งแรง

❖ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

สำนักงาน กศน. จังหวัดและสถานศึกษาทุกแห่งสามารถดำเนินการจัดหาหนังสือเรียน และจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตามข้อกำหนดของสำนักงาน กศน. แต่พบว่า ยังมีจุดควรพัฒนาในเรื่องงบประมาณที่ได้รับในการจัดหาแบบเรียนล่าช้า

❖ การประกันคุณภาพการศึกษา

⊕ การประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัด พบว่าควรมีการพัฒนาในเรื่องคณะกรรมการประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งมีจำนวนน้อย หรือบางครั้งติดภารกิจราชการอื่น ทำให้ต้องเลื่อนการประเมินออกไป หรือบางแห่งดำเนินการประเมินโดยมีคณะกรรมการประเมินไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด หรือเข้าประเมินสถานศึกษาคนละช่วงเวลา ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยรวม รวมทั้งยังมีปัญหาในเรื่องความเข้าใจไม่ชัดเจนของบุคลากรสถานศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน

⊞ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและครู กศน. เข้า-ออกบ่อย รวมทั้งบุคลากรของสถานศึกษามีน้อย และบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

⊞ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นตรง พบว่ามีข้อควรพัฒนาในเรื่องสถานศึกษาขึ้นตรงทุกแห่งยังไม่เคยได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งจากการประเมินสถานศึกษาโดยต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. นอกจากนี้ บุคลากรของสถานศึกษาขึ้นตรง บางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการเข้า-ออกบ่อย และการนิเทศติดตามผลยังทำได้น้อย

❖ การนิเทศภายใน

มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. หลายแห่งที่สามารถดำเนินการนิเทศภายในได้อย่างมีคุณภาพในระดับดี – ดีมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรฐานด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและทักษะชีวิต แต่พบว่ายังมีข้อควรพัฒนาในเรื่องสถานศึกษา กศน. หลายแห่งยังปฏิบัติงานนิเทศได้ไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมและไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งยังขาดรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศ และผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในขาดความมั่นใจด้านเทคนิคและวิธีการนิเทศ

❖ โครงการพระราชดำริ

การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในพื้นที่โครงการพระราชดำริเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพของการจัดกิจกรรม และนับว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการรับรองมาตรฐานเกษตรธรรมชาติที่ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นใจและผลผลิตมีราคาสูงขึ้น นักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันปอเนาะอิสลามศาสน์ดารุสลามเมื่อไปฝึกงานก็มีผลงานเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ โดยได้มีการเสนอแนะให้สำนักงาน กศน. จังหวัดและสถานศึกษาดำเนินการกำกับดูแลให้มีการจัดกิจกรรมในพื้นที่โครงการพระราชดำริอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

❖ การส่งเสริมการอ่าน

มีการดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และมีการจัดหาหนังสือใหม่ที่น่าสนใจไว้ให้บริการในห้องสมุดประชาชนและ กศน. ตำบลเพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่ายังมีข้อควรพัฒนาในเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งส่วนใหญ่ยังดำเนินการให้กับเด็กและเยาวชนในระบบโรงเรียนมากกว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชากรวัยแรงงานนอกระบบโรงเรียน และงบประมาณจัดซื้อหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งมีจำนวนจำกัด

๔.๔ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัย

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีความทันสมัย ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม ไม่ซ้ำซ้อน การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถเชื่อมต่อกันได้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน คือ ศึกษานิเทศก์ เป็นลำดับแรก โดยดำเนินการจัดอบรมเรื่องการนิเทศภายในแก่ศึกษานิเทศก์ในสำนักงาน กศน. จังหวัดต่างๆ เพื่อให้มีความรู้

ความเข้าใจ และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานนิเทศภายในสู่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการดำเนินงาน

❖ ดำเนินการจัดอบรมให้แก่ศึกษานิเทศก์สำนักงาน กศน. และศึกษานิเทศก์สำนักงาน กศน.จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 74 คน ในเรื่อง 1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) กลยุทธ์หรือเทคนิคการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) การรายงานผลการนิเทศการศึกษา 4) การประเมินผลการนิเทศภายในและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ 5) การนิเทศภายในโดยระบบ PDCA และ 6) การขับเคลื่อนระบบนิเทศภายในสู่สถานศึกษา

❖ ดำเนินการจัดสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และทักษะการนิเทศงาน กศน. พัฒนาระบบการนิเทศงาน กศน. และประมวลความรู้เกี่ยวกับการนิเทศงาน กศน. ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 75 คน และศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 87 คน การสัมมนาใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเน้นการสร้างความเข้าใจเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งมาตรฐาน/เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรฐาน/เกณฑ์ การประกันคุณภาพภายในของ กศน.อำเภอ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

การสร้างโอกาสทางการศึกษา

แก่ประชาชนทุกกลุ่ม

อย่างเท่าเทียม

การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

สำนักงาน กศน. ดำเนินการจัดหลักสูตร/กิจกรรม/โครงการทางการศึกษาในหลากหลายรูปแบบ เพื่อส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทุกกลุ่ม ให้ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ โดยมีผลการดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สรุปได้ ดังนี้

1. การศึกษานอกระบบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้สำนักงาน กศน. มีอำนาจหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งในส่วนของดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบนั้น ให้ยึดหลักความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ที่ใช้ความรู้ และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต รวมทั้งเพื่อให้ภาคีเครือข่ายเกิดแรงจูงใจ และมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินการจัดกิจกรรม/โครงการ/หลักสูตรการศึกษานอกระบบในรูปแบบที่หลากหลาย ดังนี้

การจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สำหรับกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำหรับสายสามัญ) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช. (สำหรับสายอาชีพ) เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะดำเนินชีวิต การศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีสาระที่สอดคล้องกับท้องถิ่น มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต สามารถยกระดับความรู้ให้สูงขึ้น และเปิดโอกาสให้สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

◆ **การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ** เป็นการจัดการศึกษาเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมให้ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนสามารถหาความรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง โดยจัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

◆ **การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ** เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีอาชีพหรือเห็นช่องทางการทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ อาชีพในตลาดแรงงาน หรือเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน รวมทั้งเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษาและการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับหน้าที่การงาน

โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รัฐบาลมีนโยบายที่จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนอกจากจะจัดงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวแล้ว ยังได้จัดงบประมาณเพิ่มเติมเป็นค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าชุดนักเรียน และค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว สำนักงาน กศน. ได้กำหนดหลักในการดำเนินงาน โดยร่วมกับหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการสำรวจหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องในประเด็นความต้องการในการรับการสนับสนุนการเรียนฟรีที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายรายหัว ให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการหลัก เน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และนักศึกษา เน้นการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และเน้นการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎหมายของทางราชการ และระมัดระวังมิให้เกิดความเสียหาย ยึดประโยชน์ของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้นักศึกษา กศน. ได้รับการพัฒนาคุณภาพการเรียน มีหนังสือแบบเรียนที่เพียงพอกับการเรียนในแต่ละระดับ โดยไม่ต้องเป็นภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการนี้เป็นเงินอุดหนุนจำนวน 2,913,570,600 บาท จำแนกเป็น ค่าหนังสือเรียน จำนวน 693,030,600 บาท ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 614,893,200 บาท และค่าจัดการเรียนการสอน จำนวน 1,605,646,800 บาท เป้าหมายผู้รับบริการ จำนวน 1,086,239 คน

❖ การดำเนินการจัดหาหนังสือแบบเรียน

สำนักงาน กศน. จัดสรรงบประมาณเป็นค่าหนังสือแบบเรียนให้สถานศึกษา ในอัตรา ร้อยละ 60 ของจำนวนนักศึกษา สำหรับร้อยละ 40 ที่เหลือเป็นส่วนตัวที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ประสงค์และสมัครใจ จะซื้อหนังสือแบบเรียนเป็นของตนเองโดยไม่บังคับ และในขณะเดียวกันก็ให้สิทธิยืมหนังสือแบบเรียนที่ สถานศึกษาเคยซื้อไว้ในห้องสมุดประชาชนหรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้วย

❖ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ประกอบด้วย กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมปรับพื้นฐาน กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และกิจกรรมการจัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนของครู หรือหนังสือที่นอกเหนือจากแบบเรียน เพื่อให้บริการในห้องสมุดประชาชน

การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ

๑๔ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้ไม่รู้หนังสือให้กับกลุ่มเป้าหมายให้อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขพื้นฐานได้ตามความเหมาะสม โดยมีครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จัดกิจกรรมในพื้นที่รับผิดชอบ จัดกลุ่มผู้เรียนแบบตัวต่อตัว เป็นกลุ่ม หรือเป็นชั้นเรียน

๑๔ กิจกรรมงานวันกระชับสากลแห่งการรู้หนังสือ

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้กำหนดให้วันที่ 8 กันยายนของทุกปี เป็นวันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ เพื่อเน้นย้ำถึงความสำคัญของการรู้หนังสือ และได้เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกทั่วโลกร่วมกันเฉลิมฉลองในวันดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน กศน. ในฐานะสมาชิกจึงได้ถือโอกาสในช่วงวันดังกล่าวเป็นวาระสำคัญที่จะกระตุ้นเตือนคนไทยให้ตระหนักถึงความสำคัญของการรู้หนังสือมาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง โดยได้จัดงาน “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555 ขึ้น ภายใต้หัวข้อหลัก ประเทศไทยกับการส่งเสริมการรู้หนังสือ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2555 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช) และผู้อำนวยการใหญ่องค์การ UNESCO (มาตาม อิรีนา โบโกวา) ร่วมเป็นประธาน ผู้เข้าร่วมงาน ประกอบด้วย ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการ กศน. ผู้บริหาร กศน. และบุคลากร กศน. ทั่วประเทศ จำนวนกว่า 1,400 คน ทั้งนี้ ได้มีการจัดการแข่งขันฟุตบอลกระชับมิตรระหว่างผู้บริหารสำนักงาน กศน. กับผู้แทนสำนักงาน UNESCO กรุงเทพฯ ในวันที่ 8 กันยายน 2555 ณ สนามกีฬาสุระกุล จังหวัดภูเก็ตด้วย

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง

๑๔ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

จัดการศึกษาที่เน้นความรู้และทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น ให้ผู้เรียนมีทักษะความชำนาญการเฉพาะเรื่อง สามารถเพิ่มผลผลิตและหรือลดต้นทุนการผลิต มีความรู้และทักษะในการจัดการระบบบัญชี การตลาด และการบริหารจัดการอย่างครบวงจร สามารถประกอบอาชีพสมัยใหม่ เป็นผู้ประกอบการเอง หรือรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพได้ และรู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การทำอาหาร การทำขนมไทย การนวดแผนไทย การจัดดอกไม้สด การเพาะเห็ดฟาง การประดิษฐ์ของชำร่วย การตัดเสื้อผ้าสตรี การจัดสวนหย่อม งานช่างไม้ งานช่างไฟฟ้า งานช่างก่อสร้าง คอมพิวเตอร์เพื่อการประกอบอาชีพ ฯลฯ

๑๕ การศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมชีวิต

เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับชีวิต เสริมสร้างความรู้ความสามารถของบุคคล กระตุ้นให้เกิดวิถีคิด มีความรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเอง ซึ่งมีเนื้อหาของกิจกรรมสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ครอบครัวศึกษา ดนตรี กีฬา ยาเสพติด ประชาธิปไตย การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณธรรมและจริยธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โบราณคดี ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าค่าย การแข่งขัน การศึกษาดูงาน ฯลฯ

๑๔ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

จัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองนโยบายและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาสังคมและชุมชน บูรณาการเนื้อหาต่าง ๆ ให้ความรู้และฝึกทักษะตามความต้องการของชุมชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเน้นการจัดเวทีชาวบ้าน การจัดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การจัดการความรู้ในชุมชน การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชน การพัฒนาทักษะการเรียนรู้พื้นฐานในวิชาการใหม่ๆ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่

❖ **จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น** เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาความยากจน และกระจายรายได้ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ โดยใช้กระบวนการ กศน. ร่วมกับภาคีเครือข่าย สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่คนในชุมชน ให้สามารถพัฒนาตนเองสู่ความเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน

❖ **หลักสูตรการศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา (ศศช.)** เป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบเฉพาะสำหรับกลุ่มคนชาวเขาที่ไม่รู้หนังสือในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” โดยเป็นการจัดการศึกษาที่ยึดชุมชนเป็นหลัก มุ่งให้เกิดการพัฒนาแก่บุคคล และชุมชนในเขตภูเขา ในการจัดการศึกษาภาคบังคับ (ป.1-ม.3) โดยจัดเนื้อหาเป็น 6 สภาพ ได้แก่ สุขภาพอนามัย การทำมาหากิน สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม สังคมและชุมชน และเทคโนโลยีกับวิถีชีวิต โดยบูรณาการองค์ความรู้ 8 สาระเข้าไปด้วย

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นพระราชดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่ประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงรัฐบาล และความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 มาตรา 6 ที่ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เพื่อตอบสนองหลักปรัชญาและหลักการศึกษาดังกล่าว สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนในชุมชน โดยให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ศูนย์สาธิตและทดลองด้านการศึกษาอาชีพ และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตพอเพียง เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการพัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ตลอดจนพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

การศึกษานอกโรงเรียนสาขาอาชีพที่จัดโดย

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักพระราชวังและสำนักบริหารงานการศึกษาอบรมและการศึกษาตามอัธยาศัย มีบทบาทหลักในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่และศิลปวัฒนธรรมไทย และสนองงานตามแนวพระราชดำรินององค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเป็นสถานศึกษาหนึ่งที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) หรือ TCEP ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ 1 ใน 19 แห่งทั่วประเทศ ที่อยู่ในโครงการ “ปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ” และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และอนุรักษ์งานด้านศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่ และศิลปวัฒนธรรมไทยให้กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกศาสนา ทุกพื้นที่ หรือแม้กระทั่งกลุ่มเป้าหมายพิเศษต่างๆ เช่น ผู้ต้องขังเยาวชนในสถานพินิจ และอื่นๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับและพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

สำหรับการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านศิลปะไทยโบราณช่างสิบหมู่ และศิลปวัฒนธรรมไทยของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรระยะสั้น (40 – 800 ชั่วโมง) ทั้งในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา และตามเครือข่ายต่างๆ ที่เป็นห้องเรียนนอกสถานศึกษาในพื้นที่ต่างๆ เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพฟ้าใสปันน้ำใจ ทักษสถานหญิงธนบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ

เยาชนบ้านปราณี จ.นครปฐม สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จ.ร้อยเอ็ด ศูนย์ฝึกอบรมบ้านต้นน้ำ เจ้าพระยา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมบ้านวัดไทร จ.นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นต้น และบางส่วนเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่ในรูปแบบการให้ความรู้ในลักษณะการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยใช้เงินงบประมาณของสำนักงาน กศน. และส่วนหนึ่งใช้เงินงบประมาณจากเครือข่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยินดีเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน และบางกลุ่มผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุนและออกค่าใช้จ่ายเอง

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรต่างๆ ได้มีการพัฒนาและปรับเวลาเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ทั้งวันและเวลาราชการ (จันทร์-ศุกร์) หรือเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันเวลาใดเวลาหนึ่งที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและระเบียบราชการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปวัฒนธรรมไทย (หลักสูตร 40 – 800 ชั่วโมง) รวมจำนวน 32 หลักสูตร อาทิ จิตรกรรมไทย ลายไทยเบื้องต้น ลายรดน้ำ ศิลปะประดิษฐ์ (ดอกไม้ดินไทย) ศิลปะประดิษฐ์ (ตุ๊กตาดินไทย) แกะสลักของอ่อน ขนมไทย ขนมอบ อาหารว่าง อาหารจานเดียว อาหารในเทศกาลต่างๆ หัตถกรรมผ้าด้นมือ ศิลปะการผูกผ้า ศิลปะการต่อผ้า เครื่องแขวนลูกปัด เครื่องหอม ศิราภรณ์ วาดภาพเหมือน ร้อยมาลัย งานใบตอง ฯลฯ มีผู้ลงทะเบียนเรียนจำนวนทั้งสิ้น 1,316 คน และจบหลักสูตร จำนวน 1,111 คน

การศึกษาทางไกล

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกลขึ้น เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2546 เพื่อจัดการศึกษาทางไกลในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สถาบันการศึกษาทางไกลได้จัดให้บริการการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีเรียนทางไกล แก่นักศึกษาทางไกล จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ นักศึกษาทั่วไป หน่วยงานทหาร และคนไทยในต่างประเทศ มีผู้ลงทะเบียนเรียนทั้งสิ้นจำนวน 4,483 คน จำแนกเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 16 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,687 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,780 คน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทการศึกษาต่อเนื่อง ระบบออนไลน์ (เรียนรู้ด้วยชุดการเรียนทางไกล) จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลักสูตรการจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการ หลักสูตรการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และหลักสูตรเขียนกล้อง : พื้นฐานการถ่ายภาพเส้นทางสู่มืออาชีพ มีผู้เรียนรวมจำนวนทั้งสิ้น 793 คน และระบบออนไลน์ (เรียนรู้แบบ e-Learning และ e-Book) หลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้สูงอายุ มีผู้เข้าใช้ระบบออนไลน์ จำนวน 300 คน

การประเมินเทียบระดับการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จำนวน 470 แห่งทั่วประเทศ มีภารกิจหน้าที่ในการประเมินเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ที่ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ระดับ สามารถนำหลักฐานไปใช้สมัครงานหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งในปีการศึกษา 2554 (ต่อเนื่องปีงบประมาณ พ.ศ. 2555) มีผู้สนใจสมัครเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3,344 คน แยกเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 484 คน (ร้อยละ 14.47) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,026 คน (ร้อยละ 30.68) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,834 คน (ร้อยละ 54.85) โดยมีผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวน 2,764 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 82.66 แยกเป็นระดับประถมศึกษา จำนวน 415 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 850 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,499 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 85.74 ร้อยละ 82.85 และร้อยละ 81.73 ของผู้เข้ารับการประเมินเทียบระดับแต่ละระดับดังกล่าวตามลำดับ

**ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา**

ระดับการศึกษา	นักศึกษาลงทะเบียนเรียน		
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
☛ ระดับประถมศึกษา	75,295	157,368	209.00
- ปกติ	72,295	152,331	210.71
- พิการ	3,000	5,037	167.90
☛ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	394,122	479,245	121.60
- ปกติ	391,122	477,894	122.19
- พิการ	3,000	1,351	45.03
☛ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	601,274	630,665	104.89
- ปกติ	598,274	629,714	105.26
- พิการ	3,000	951	31.70
☛ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	15,548	25,747	165.60
รวมทั้งสิ้น	1,053,571	1,293,025	122.73

**ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา**

ระดับการศึกษา	นักศึกษาจบหลักสูตร		
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
☛ ระดับประถมศึกษา	38,960	29,427	75.53
- ปกติ	37,460	29,218	78.00
- พิการ	1,500	209	13.93
☛ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	114,432	92,600	80.92
- ปกติ	113,532	92,481	81.46
- พิการ	900	119	13.22
☛ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	174,192	136,413	78.31
- ปกติ	173,292	136,372	78.69
- พิการ	900	41	4.56
☛ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	4,072	1,962	48.18
รวมทั้งสิ้น	331,656	260,402	78.52

**ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ประเภทการศึกษาคู่ขนาน จำนวนตามประเภทกิจกรรม**

กิจกรรม	นักศึกษาลงทะเบียนเรียน		
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
การศึกษาคู่ขนาน	1,501,040	1,275,492	84.97
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	743,900	626,956	84.28
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	350,000	442,741	126.50
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	407,140	205,795	50.55
• หลักสูตรระยะสั้น	357,140	84,668	23.71
• หลักสูตรการศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	50,000	121,127	242.25
การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ	80,000	191,849	239.81
การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	100,000	341,043	341.04
รวมทั้งสิ้น	1,681,040	1,808,384	107.58

**ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ประเภทการศึกษาคู่ขนาน จำนวนตามประเภทกิจกรรม**

กิจกรรม	นักศึกษาจบหลักสูตร		
	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
การศึกษาคู่ขนาน	1,042,926	986,137	94.55
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	346,500	462,062	133.35
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	315,000	356,836	113.28
☛ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	381,426	167,239	43.85
• หลักสูตรระยะสั้น	285,000	70,113	24.60
• หลักสูตรการศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา	96,426	97,126	100.73
การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ	64,000	73,558	114.93
การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	95,000	287,064	302.17
รวมทั้งสิ้น	1,214,891	1,963,626	161.63

2. การศึกษาตามอัธยาศัย

การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาตามอัธยาศัย ยึดหลักการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา และการจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบได้ โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และจัดบริการแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

ห้องสมุดประชาชน

๑๔ ห้องสมุดประชาชน

เป็นแหล่งความรู้ของชุมชนในพื้นที่ โดยในปัจจุบันมีห้องสมุดประชาชนจังหวัดจำนวน 73 แห่ง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ จำนวน 745 แห่ง และห้องสมุดที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น จำนวน 1 แห่ง คือ หอสมุดศรีมงคลาภิเษก วังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

๑๕ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดประชาชนในอันที่จะตอบสนองความต้องการด้านการอ่าน และการศึกษาของประชาชน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้พิจารณาขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีดำเนินโครงการการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้รับพระราชทานนามว่า ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ปัจจุบันมีจำนวน 87 แห่ง

๑๖ เรือ/รถห้องสมุดเคลื่อนที่

เป็นแหล่งความรู้อีกมิติหนึ่งที่สามารถรุกเข้าถึงตัวผู้ใช้บริการได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถให้บริการกับกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยอยู่ริมน้ำหรือพื้นที่ห่างไกล โดยนำสื่อต่าง ๆ ไปให้บริการ เช่น หนังสือ คอมพิวเตอร์ นิทรรศการ ของเล่นเด็ก เป็นต้น

วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

สำนักงาน กศน. ได้มีการดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาขึ้นทั่วประเทศ จำนวน 15 แห่ง และอุทยานวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง (อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) เพื่อเป็นสถานที่ในการให้ความรู้และความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่ประชาชน นอกจากนี้ ได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเบื้องต้นที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดาราศาสตร์ อวกาศ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๔ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา ให้บริการการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ใน 4 กิจกรรมหลัก มีผู้เข้ารับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 4,771,923 คน ประกอบด้วย

◇ **กิจกรรมนิทรรศการวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา** จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ทั้งในรูปแบบสื่อนิทรรศการถาวรภายในอาคาร ซึ่งมีการนำเสนอเนื้อหาอย่างสมบูรณ์ ประกอบด้วยสื่อประสมในรูปแบบต่างๆ ชุดทดลอง อุปกรณ์ของจริง มีการสร้างบรรยากาศด้วยแสง สี เสียง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ชม เช่น การแสดงท้องฟ้าจำลอง นิทรรศการวิทยาศาสตร์พื้นฐาน นิทรรศการโลกล้านปี นิทรรศการพลังงาน นิทรรศการธรรมชาติศึกษา นิทรรศการโลกของพืชและสิ่งแวดล้อม นิทรรศการเทคโนโลยีชีวภาพ นิทรรศการวิทยาศาสตร์สุขภาพ นิทรรศการข้าวหอมมะลิ นิทรรศการเกลือสินเธาว์ เป็นต้น และนิทรรศการเคลื่อนที่ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องสั้นๆ หรือจัดชุดการแสดงเป็นส่วนๆ ออกให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายตามพื้นที่ต่างๆ เช่น นิทรรศการภาวะโลกร้อน นิทรรศการเคลื่อนที่พลังงาน (รถพลังงานแสงอาทิตย์) นิทรรศการเกษตรธรรมชาติ ชุดทดลองวิทยาศาสตร์ โดมท้องฟ้าจำลองเคลื่อนที่ เป็นต้น มีผู้รับบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 1,813,956 คน

◇ **กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา** จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตลอดจนเรียนรู้การทำงานและการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน ทั้งในลักษณะไป-กลับ และพักค้างแรม โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระวิทยาศาสตร์พื้นฐานและทักษะกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ เน้นให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เช่น ค่ายนักดาราศาสตร์น้อย ค่ายนักวิทยาศาสตร์รุ่นจิ๋ว ค่ายสนุกกับวิทยาศาสตร์ ค่ายนักประดิษฐ์หุ่นยนต์ ค่าย Kids' Science ค่าย Green Young “เยาวชนตัวน้อย ร้อยใจปลูกป่า” เป็นต้น มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 121,247 คน

◇ **กิจกรรมการศึกษา** เป็นการให้บริการการเรียนรู้ทั้งในลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน นักศึกษา กิจกรรมเสริมทักษะกระบวนการเชิงวิทยาศาสตร์ กิจกรรมการประกวด และการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เคลื่อนที่สู่ชุมชน เช่น กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ การประกวดการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ การศึกษาฐานการเรียนรู้ต่างๆ การอบรม/สัมมนา เป็นต้น มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 1,557,959 คน

◇ **กิจกรรมบริการวิชาการ** เป็นการให้ความรู้เชิงวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในลักษณะการบริการข้อมูลข่าวสาร ทั้งข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อมูลด้านวิชาการวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ ซึ่งมีการให้บริการในหลากหลายรูปแบบ เช่น การให้บริการข่าวสารผ่านเว็บไซต์ เอกสารประชาสัมพันธ์ เอกสารวิชาการ แผ่นพับ จดหมายข่าว เป็นต้น มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 1,278,761 คน

๑๔ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์

◇ วิทยาศาสตร์สัญจร/วิทยาศาสตร์เคลื่อนที่สู่ชุมชน ให้บริการและจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งประชาชนทั่วไป โดยรูปแบบในการจัดกิจกรรมเป็นการจัดแสดงนิทรรศการเคลื่อนที่และกิจกรรมการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วม และสามารถนำไปปรับปรุงใช้ในชีวิตประจำวันได้

◇ พันธมิตรวิทยาศาสตร์ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา มีการดำเนินงานร่วมกับพันธมิตรในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร ศูนย์พันธุ์สัตว์กรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ศูนย์การเรียนรู้เครื่องบินเล็ก เป็นต้น ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายระหว่างศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดกับหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ในเขตพื้นที่

◇ ผลิตภัณฑ์ด้านวิทยาศาสตร์ โดยการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สื่อนิทรรศการวิทยาศาสตร์ และฐานการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้รับบริการได้เรียนรู้จากสื่อที่มีคุณภาพและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาได้ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ดำเนินโครงการเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชน เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในรูปแบบสื่อภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่าย ผู้รับบริการสามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้

การจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยในแหล่งเรียนรู้

สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ที่มุ่งจัดและพัฒนาการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ และทักษะชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นและการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย การพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีสื่อที่ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนสนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้บริการแก่ประชาชน โดยมุ่งให้ผู้รับบริการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ รักการอ่าน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ผลการดำเนินงาน

❖ จัดกิจกรรม ณ ศูนย์การเรียนรู้วังจันทร์เกษม โดยจัดหาหนังสือ และสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หลากหลาย ทันสมัย ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ ปรับปรุง พัฒนา สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการค้นคว้า จัดบริการการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อสิ่งพิมพ์/สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) เช่น คอมพิวเตอร์ MP3 อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม วีซีดี หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Books)

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ (e-News) บริการกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เช่น มุมเรียนรู้อาเซียน มุมผู้อ่านแนะนำ มุมสาระน่ารู้ ฯลฯ รวมทั้งมุมความรู้พิเศษ เช่น มุม SET Corner ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มุมสถาบันส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มุมสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฯลฯ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 83,767 คน

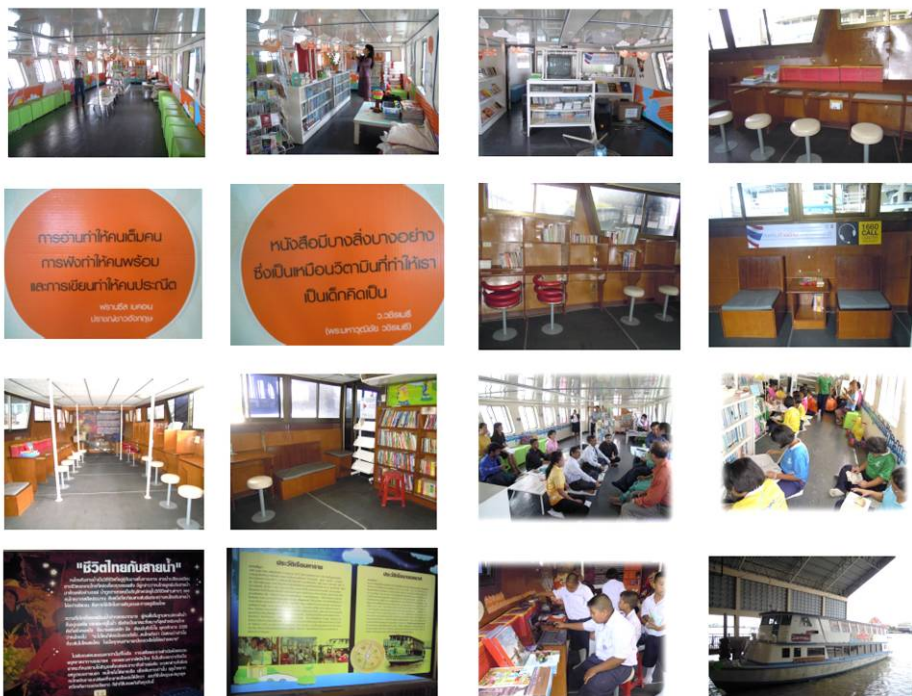

❖ **จัดกิจกรรม ณ ศูนย์บริการการศึกษาตามอัธยาศัย (IE Center)** ได้แก่ กิจกรรมจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยเพื่อให้บริการกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมการให้บริการการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมการอ่าน 2) การจัดนิทรรศการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ และ 3) การเรียนรู้ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ มีผู้เข้ารับบริการจำนวน 55,299 คน กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น กิจกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น กิจกรรม Paper Quilling กิจกรรม Paper Clay กิจกรรมเสนากรรม เป็นต้น มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 4,048 คน และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมจีน (การตัดกระดาษลายจีน การเขียนหนังสือด้วยพู่กันจีน และการถักเชือกลายจีน) มีผู้เข้ารับบริการ จำนวน 1,499 คน

❖ จัดการเรียนรู้เพื่อเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดให้ความรู้ด้านทักษะอาชีพ ทั้ง การสาธิต และการปฏิบัติจริง เช่น การถักผ้าพันคอ การทำที่คาดผม การถักกระเป๋า การถักผ้าคลุมไหล่ การถักเสื่อ การถักดอกไม้ประดิษฐ์ ฯลฯ

❖ จัดกิจกรรมเรือห้องสมุดเคลื่อนที่ ออกให้บริการแก่ประชาชนที่อยู่ริมแม่น้ำในพื้นที่ จังหวัดปทุมธานี และนนทบุรี โดยจัดบริการด้านส่งเสริมการอ่าน บริการจัดสอนวิชาชีพ ให้ความรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตตามลุ่มแม่น้ำ รวมทั้งจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในการให้บริการตาม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยออกให้บริการทั้งหมด 8 ครั้ง จำนวน 20 วัน มีผู้รับบริการเฉลี่ยวันละ 60 คน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการการศึกษิตตามอัยยาศัย
จำนวนตามประเภทกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้ตามอัยยาศัย	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
☛ บริการรายการวิทยุเพื่อการศึกษา	1,400,000	369,586	26.40
☛ บริการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	1,600,000	232,109	14.51
☛ บริการสื่อเพื่อการศึกษา	600,000	555,922	92.65
☛ บริการนิตยสารการวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	1,600,000	1,813,956	113.37
☛ บริการกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	1,200,000	2,957,967	246.50
☛ บริการส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชน	3,400,000	6,543,463	192.45
รวมทั้งสิ้น	9,800,000	12,473,003	127.28

3. การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

การดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชน โดยใช้ กศน. ตำบล/แขวง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีอยู่ทั่วประเทศเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรม รวมทั้งเป็นแหล่งบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการในการเรียนรู้ของชุมชน โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิตให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเอง และการเสริมสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตย

กศน.ตำบล/แขวง

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดตั้ง กศน.ตำบล/แขวง เป็นกลไกในการขับเคลื่อนภารกิจ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในชุมชน เพื่อตอบสนองการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในพื้นที่ระดับตำบล/แขวงทั่วประเทศ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ เช่น อบต. อบจ. เทศบาล ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และอาสาสมัครต่างๆ ในชุมชน เพื่อร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยอาจแบ่งกิจกรรมหลักของ กศน.ตำบล/แขวง ได้ดังนี้

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน (Information Center) เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของชุมชน เช่น ข้อมูลจำนวนประชากร ข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การศึกษา สาธารณสุข ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพ ฯลฯ รวมทั้งเป็นแหล่งกระจายข้อมูลข่าวสารของภาครัฐผ่านเสียงตามสาย หรืออาจเป็นสถานีวิทยุชุมชน เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารของชุมชนด้วย
2. ศูนย์สร้างโอกาสการเรียนรู้ (Opportunity Center) เป็นสถานที่จัดให้บริการเพื่อสร้างเสริมโอกาสการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน เช่น กิจกรรมศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix-it Center) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภค กิจกรรมให้บริการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ฯลฯ

3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (Learning Center) เป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การศึกษาเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบในรูปของหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ รวมทั้งเป็นที่จัดการฝึกอบรมประชาชนในหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน และการถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นสำหรับประชาชน เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการอยู่ในประชาคมอาเซียน การเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นพลเมือง (Civil Education) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังจัดพื้นที่เป็นห้องสมุดชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่านของประชาชน และจัดให้มีเครื่องรับโทรทัศน์ และรับสัญญาณดาวเทียมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต่างๆ ด้วย

4. ศูนย์ชุมชน (Community Center) เป็นสถานที่ที่คนในชุมชนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดเวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม หรือใช้เป็นสถานที่พบปะเสวนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคนในชุมชน ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับ กศน.ตำบล จำนวน 305 ชุด เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับประชาชนในระดับตำบลได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

อาสาสมัคร กศน.

ส่งเสริมให้ผู้มีจิตอาสา ตลอดจนผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และข้าราชการบำนาญเข้ามาเป็นอาสาสมัคร กศน. มีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในชุมชน เป็นผู้สื่อสารข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและนำเสนอความต้องการ การเรียนรู้และการพัฒนาชุมชน เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตรงตามความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินงานร่วมกับครูในสังกัดสำนักงาน กศน. กำหนดเป้าหมาย จำนวน 50 หลังคาเรือน / อาสาสมัคร 1 คน ซึ่งปัจจุบันมีอาสาสมัคร กศน. ทั่วประเทศ จำนวน 25,042 คน โดยได้มีการจัดอบรมอาสาสมัคร กศน. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนของตนเอง

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชุมชน

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน เพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของชุมชน พัฒนาและกระจายโอกาสในการเรียนรู้ให้ประชาชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการเรียนรู้ให้กับชุมชนของตนเอง โดยใช้ กศน.ตำบล/แขวง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดทำแผนชุมชน จัดเวทีชาวบ้าน การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม เพื่อนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน ส่งเสริมการบูรณาการความรู้ในชุมชนให้เชื่อมโยงกับหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงาน กศน. โดยคำนึงถึงการประกอบอาชีพและการมีงานทำของผู้เรียนที่แท้จริง เพื่อประโยชน์ในการมีงานทำและการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จัดทำและเผยแพร่สื่อเพื่อการสืบสานและการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งการเรียนรู้ และนักจัดการความรู้ของชุมชน

4. การสนับสนุนโครงการพิเศษ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กศน. ดำเนินการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้กับกลุ่มเป้าหมายเด็ก เยาวชน และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่สูงและเขตรอยต่อชายแดนที่ห่างไกล มีการคมนาคมที่ยากลำบาก สภาพความเป็นอยู่ที่ขาดแคลน และขาดการพัฒนา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและสังคมโดยรวม โดยได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) ขึ้น เพื่อจัดการศึกษาให้กับประชาชนในชุมชนบนพื้นที่สูง ชุมชนชาวเล และชุมชนตามแนวชายแดนที่ห่างไกล ในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และพังงา รวมทั้งสิ้น 755 แห่ง มีผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 31,941 คน จำแนกเป็น ระดับประถมศึกษา จำนวน 27,493 คน มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2,311 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,137 คน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรส่งเสริมการรู้หนังสือเพื่อชุมชนในเขตภูเขา พัฒนาทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และการคิดคำนวณ จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาอาชีพเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เช่น กิจกรรมส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยแม่และเด็กในถิ่นทุรกันดาร กิจกรรมการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน กิจกรรมส่งเสริมสหกรณ์ กิจกรรมฝึกอาชีพ กิจกรรมการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน กิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการจัดการเรียนการสอนของครู ศศช. ในพื้นที่ทรงงานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและพื้นที่สูง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบบนพื้นที่สูง ให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริและสอดคล้องกับแนวนโยบายของสำนักงาน กศน.

นอกจากนี้ สำนักงาน กศน. ยังได้น้อมนำหลักการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของแต่ละพระองค์มาจัดทำโครงการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อสนองงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริ โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่เป็นต้นทุนของชุมชน ดำเนินการสร้างเครือข่ายอาชีพ มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์ เป็นการพัฒนาอาชีพภายใต้วัฒนธรรมของชุมชน ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ พร้อมทั้งปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ ชุมชน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และแหล่งน้ำในชุมชน โดยได้มีการดำเนินงานจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อสนองงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในโครงการต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น ศูนย์การเรียนรู้พิบูลทอง จ.นราธิวาส ศูนย์การเรียนรู้ห้วยองค์ด จ.กาญจนบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.จันทบุรี โครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ลำพูน โครงการหมู่บ้านยามชายแดน จ.ตาก และแม่ฮ่องสอน โครงการป่าไม้แผนใหม่บ้านนาศิริ จ.เชียงใหม่ โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว (ทุกจังหวัด) โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร จ.ตาก เชียงใหม่ น่าน แม่ฮ่องสอน และพังงา โครงการทบทิศสยาม 01-06 จ.ตราด สระแก้ว และสุรินทร์ โครงการหมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา จ.นครศรีธรรมราช เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามบริบทของชุมชน และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โครงการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชุมชน

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน จำนวน 9 แห่ง ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษาให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามแนวชายแดน โดยมุ่งส่งเสริมการศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ เป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรกรรมธรรมชาติ ตลอดจนเป็นศูนย์สาธิตการประกอบอาชีพและศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ การจัดการกิจกรรมตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ และสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปได้ โดยมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑๔ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชนตามแนวชายแดน โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการพัฒนาอาชีพในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของชุมชนชายแดน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน ได้แก่ การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การปลูกไม้ผลเพื่อการขยายพันธุ์ การเพาะเห็ดฟาง การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเลี้ยงเป็ดเทศ การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจ การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ เป็นต้น

๑๕ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยเน้นการดำเนินงานในด้านสุขภาพอนามัย คุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติ ประชาธิปไตย ยาเสพติด และเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การศึกษาดูงาน ค่าเรียนรู้อย่าง การฝึกปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

๑๖ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ร่วมกับเครือข่ายในพื้นที่ตามแนวชายแดน เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การเข้าค่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดนิทรรศการ การฝึกอาชีพ การแนะแนวอาชีพ เป็นต้น

๑๗ กิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ

จัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ โดยครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนบริเวณแนวชายแดน ให้สามารถอ่านออก เขียนได้ และมีความรู้พื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีวิธีการจัดการศึกษาที่หลากหลายตามบริบทของชุมชนและตามความต้องการของผู้เรียน

๑๘ การจัดการศึกษานักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ดำเนินการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้กับกลุ่มเป้าหมายบริเวณชายแดน เพื่อให้มีความรู้และทักษะวิชาชีพตามมาตรฐาน มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ มีความสนใจใฝ่รู้ มีวิธีแสวงหาความรู้ คิดเป็นและแก้ปัญหาได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพ และการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

๑๙ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้มีความรู้และทักษะ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๑๔ การจัดการเรียนรู้อัตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส่งเสริมเผยแพร่แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แก่เกษตรกรและประชาชนได้นำแนวพระราชดำรินด้านเศรษฐกิจพอเพียงและด้านอื่นๆ ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจ และการฝึกปฏิบัติจริงด้านอาชีพ ให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๑๕ โครงการส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่าย

ร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ดำเนินกิจกรรมการแนะแนวอาชีพเคลื่อนที่ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการเรียนรู้อาชีพ และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมได้

๑๖ การอบรมเกษตรกรธรรมชาติ

จัดฝึกอบรมบุคลากรของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน ให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านเกษตรธรรมชาติ เพื่อเป็นแกนนำในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ รวมทั้งดำเนินการจัดการอบรมและเผยแพร่ให้ความรู้และทักษะในการทำเกษตรด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติแก่เกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นการเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๑๗ การพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการพัฒนาส่งเสริมและเผยแพร่เกษตรธรรมชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน กศน. ได้มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงาน MOA International ประเทศญี่ปุ่น และมูลนิธิ MOA ไทย ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ ตามโครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ เพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกษตรธรรมชาติให้มีความรู้และทักษะในเรื่องเกษตรธรรมชาติอย่างชัดเจนและลึกซึ้ง เพื่อสามารถนำไปเผยแพร่ให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักการ และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติพื้นฐานภายในประเทศให้แก่บุคลากรของกลุ่มศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าวประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีบุคลากรของกลุ่มศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนได้ไปเข้ารับการฝึกอบรมด้านเกษตรธรรมชาติ ณ ประเทศญี่ปุ่น จำนวนทั้งสิ้น 20 คน ประกอบด้วย การฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติระดับสูงสำหรับผู้บริหาร จำนวน 8 คน การฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติระดับสูงสำหรับผู้ปฏิบัติ จำนวน 8 คน และการฝึกอบรมบุคลากรที่มีความพร้อมด้านการวิจัย จำนวน 4 คน รวมทั้งได้มีการจัดทำโครงการประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการส่งเสริมเกษตรธรรมชาติ โดยบุคลากรของกลุ่มศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนทุกแห่ง ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติที่ผ่านการอบรมเกษตรธรรมชาติระดับสูง ณ ประเทศญี่ปุ่น จำนวน 60 คน ได้นำเสนอผลการดำเนินงานเกษตรธรรมชาติในพื้นที่ และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานในพื้นที่ต่อไป นอกจากนี้ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการของสำนักงาน กศน. และ MOA International ได้มีกิจกรรมเยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสถาบันอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี และความยั่งยืนของความร่วมมือระหว่างกัน

๑๔ พัฒนาศูนย์สาธิตเกษตรธรรมชาติ

พัฒนาศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนทั้ง 9 แห่ง ให้เป็นแหล่งศึกษาดูงานและศูนย์สาธิตการประกอบอาชีพสำหรับประชาชนตามแนวชายแดน ด้านเกษตรธรรมชาติ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ เช่น ฐานการเรียนรู้การทำนาข้าวหอมมะลิ 105 ฐานการเรียนรู้การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง ฐานการเรียนรู้การปลูกกล้วยหอมทอง ฐานการเรียนรู้การเพาะเห็ดนางฟ้า ฐานการเรียนรู้การปลูกพืชสมุนไพร ฐานการเรียนรู้การเพาะขยายพันธุ์พืช ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงหมูหลุม ฐานการเรียนรู้การเพาะขยายพันธุ์ปลาตะกุง ฐานการเรียนรู้การทำเตาเผาถ่านเศรษฐกิจ (น้ำส้มควันไม้) ฐานการเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ฐานการเรียนรู้การทำสารไล่แมลง ฐานการเรียนรู้การจัดการพืชแบบเกษตรธรรมชาติ ฐานการเรียนรู้การจัดการดินแบบเกษตรธรรมชาติ ฐานการแปรรูปผลผลิตเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น พัฒนาแปลงสาธิต-ทดลองเกษตรธรรมชาติให้พร้อมบริการเพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน รวมถึงการจัดมหกรรมเกษตรธรรมชาติครั้งที่ 14 ณ ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระหว่างวันที่ 10-14 กุมภาพันธ์ 2555 มีเกษตรกร หน่วยงาน เครือข่าย และประชาชนผู้สนใจ เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 13,500 คน และมีการมอบเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรธรรมชาติให้แก่เกษตรกรซึ่งผ่านการรับรอง จำนวน 48 ราย

การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

๑๔ การจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

สำนักงาน กศน. โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ มีบทบาทภารกิจในการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้สัญชาติ เด็กและเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เด็กด้อยโอกาส คนเร่ร่อน คนไร้บ้าน กลุ่มชาติพันธุ์ ชนกลุ่มน้อย และคนไทยในต่างประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย

๕ จัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)

◇ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	3,254	คน
◇ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	จำนวน	2,922	คน
◇ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	จำนวน	10,050	คน
◇ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	จำนวน	22,348	คน
◇ การศึกษาตามอัธยาศัย	จำนวน	10,996	คน

๕ จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านต่างๆ

9 ประเภท ได้แก่ ทางการเห็น ทางการได้ยิน ทางสติปัญญา ทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ทางการเรียนรู้ ทางการพูดและภาษา ทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการซ้อน)

◇ การส่งเสริมการรู้หนังสือ	จำนวน	2,721	คน
◇ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	7,311	คน
◇ การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	จำนวน	4,827	คน
◇ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	จำนวน	3,830	คน

๕ จัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

◇ กลุ่มเป้าหมายเด็กเร่ร่อน			
⊕ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	285	คน
⊕ การศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	1,072	คน
◇ กลุ่มเป้าหมายเด็กต่างด้าว			
⊕ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	1,322	คน
⊕ การศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	276	คน
◇ กลุ่มเป้าหมายผู้ไร้สัญชาติ			
⊕ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	1,306	คน
⊕ การศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	550	คน
◇ กลุ่มเป้าหมายชาวเล (มอแกน) ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต และสตูล			
⊕ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	807	คน
⊕ การศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	291	คน

◇	กลุ่มเป้าหมายเด็กออกจากกระบบโรงเรียนกลางคัน			
⊕	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	8,456	คน
➤	จัดการศึกษาสำหรับคนไทยในต่างประเทศ			
◇	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	1,432	คน
◇	การศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	769	คน

๑๔ การจัดการเรียนรู้อาษาไทยในศูนย์การเรียนรู้จากพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงาน กศน. จัดการเรียนรู้อาษาไทยให้แก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในพื้นที่พักพิงชั่วคราว 8 แห่ง ใน 3 จังหวัด ได้แก่ พื้นที่พักพิงบ้านต้นยาง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พื้นที่พักพิงบ้านแม่หละ อำเภอบ้านตาก อำเภอท่าสองยาง บ้านอู๋เมี่ยง อำเภอพบพระ บ้านนุโพ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก พื้นที่พักพิงบ้านใหม่ในสอย อำเภอเมือง บ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม บ้านแม่ละอูน อำเภอสบเมย และบ้านแม่ลามาหลวง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้น 27 ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้หนีภัยการสู้รบดังกล่าวสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

ในการนี้ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทยขั้นพื้นฐาน โดยใช้เวลาเรียนหลักสูตรละ 200 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ พื้นฐานระดับต้น พื้นฐานระดับกลาง และพื้นฐานระดับสูง ให้กับผู้หนีภัยการสู้รบตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวางแผนร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการศึกษาและผู้นำชุมชน จัดทำแผนการเรียนรู้ กำหนดเวลาเรียน สถานที่เรียน และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมทักษะชีวิต นำประเพณีวัฒนธรรมไทยมาบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวัดผลความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยมีผู้หนีภัยการสู้รบดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาไทย จำนวน 3,857 คน จำแนกเป็น จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 506 คน จังหวัดตาก จำนวน 1,050 คน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 2,301 คน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ
ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

สำนักงาน กศน. มีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ 2 แห่ง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บ แสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร โดยดำเนินการสำรวจและ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการด้านการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน ความต้องการ ด้านแรงงาน สินค้า และบริการ รวมทั้งศักยภาพของแต่ละพื้นที่ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต และ ทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำมากำหนดหลักสูตรอาชีพตาม 5 กลุ่มอาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และบริหารจัดการและบริการ โดยมุ่งหวังให้เป็นการจัดการศึกษาอาชีพแนวใหม่ ที่สามารถสร้างอาชีพหลักที่มั่นคงให้กับผู้เรียน สามารถสร้างรายได้ได้จริงทั้งในระหว่างเรียนและสำเร็จ การศึกษาไปแล้ว รวมทั้งสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอาชีพ เพื่อพัฒนาให้ เป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นประธานพิธีเปิดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (OTOP Mini MBA)

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

โดยมีคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้บริหารส่วนกลาง ผู้บริหารสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นตรง ผู้บริหาร กศน.อำเภอ/เขต หัวหน้า กศน.ตำบล ครูอาสาสมัคร กศน. ครู ตรีช.

และผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมกว่า 10,000 คน

โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ กับเด็กลีลาณกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดให้มีโครงการส่งเสริมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ ซึ่งมีการขับเคลื่อนลงสู่พื้นที่ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยใช้สถานศึกษา กศน. และ กศน.ตำบลหรือแขวง เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชนที่ไม่มีอาชีพให้มีทักษะอาชีพ มีรายได้ มีงานทำ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้มีความมั่นคง ยั่งยืนและสามารถพัฒนาต่อยอด สร้างมูลค่าเพิ่ม สามารถจำหน่ายในท้องตลาดได้ ผู้เรียนได้มีทักษะของการเป็นผู้ประกอบการจากการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติงานจริง รวมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการเรียนรู้อาชีพไปใช้เทียบระดับการศึกษาและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตร กศน. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ต่อไป กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 1) ประชาชนนอกระบบที่ว่างงานและต้องการสู่อชีพใหม่ 2) ประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม และ 3) ประชาชนทั่วไปที่ต้องการมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ รวมจำนวน 345,000 คน

วิธีการดำเนินงาน

- ◆ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับจังหวัด/กทม. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดแสดงผลงาน/สาธิตและจำหน่ายผลผลิตที่เกิดจากผู้เรียนที่ผ่านการสอน/อบรม
- ◆ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ/เขต เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงผลงานสาธิต ฝึกอบรมและจำหน่ายผลผลิตของผู้เรียนภายในอำเภอ/เขต
- ◆ ภารกิจของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นศูนย์แนะแนวอาชีพของชุมชน, เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนและประชาชนที่สนใจในการประกอบอาชีพ และเป็นศูนย์กลางแสดงผลงาน และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้เรียน
- ◆ มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงานและมีรายได้ รวมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ กำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวง โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้
 - 1) คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2) คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม.
 - 3) คณะกรรมการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - 4) คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนอำเภอ/เขต

ผลการดำเนินงาน

- ❖ จัดตั้งคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับกระทรวงและระดับจังหวัด โดยสำนักงาน กศน.จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ❖ สำนักงาน กศน. แต่งตั้งคณะกรรมการ 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการการจัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงาน และคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงาน

- ❖ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดสร้างเครื่องมือประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ
- ❖ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ
- ❖ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ “อาชีพชุมชน สร้างรายได้” โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ
- ❖ จัดพิมพ์เอกสารคู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
- ❖ จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ
- ❖ จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ “อาชีพชุมชน สร้างรายได้” โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ
- ❖ จัดพิมพ์แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
- ❖ การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้
 - ⊕ ระดับสำนักงาน กศน. มีหน้าที่ ดังนี้
 - ◆ กำหนดนโยบาย จุดเน้น การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - ◆ จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - ◆ ประสานความร่วมมือการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานหลักใน

กระทรวงศึกษาธิการ

- ⊕ ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. มีหน้าที่ ดังนี้
 - ◆ ประสานการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม.
 - ◆ จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/กทม.
 - ◆ แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน
 - ◆ วิเคราะห์ศักยภาพและกำหนดทิศทางการดำเนินงานระดับจังหวัด
 - ◆ กลั่นกรองและให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - ◆ จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับจังหวัด
 - ◆ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
 - ◆ สนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

อำเภอ/เขต

- ◆ ส่งเสริม ประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ◆ ส่งเสริมสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนจังหวัด/อำเภอ ให้เกิดกิจกรรมด้านการแสดงผลงาน เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลงานของผู้เรียน
- ◆ กำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
- ⊕ ระดับสถานศึกษา มีหน้าที่ ดังนี้
 - ◆ สถานศึกษา กศน. สำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดเวทีประชาคม ประชุมสัมมนา หรือสภากาแฟ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถานประกอบการ วิชากิจชุมชน กลุ่ม OTOP องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

- ◆ วิเคราะห์ข้อมูล/สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำแผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการ
โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
- ◆ เสนอแผนพัฒนา/แผนปฏิบัติงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนต่อ
คณะกรรมการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอและระดับจังหวัด
- ◆ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ
- ◆ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ฝึก
อาชีพชุมชน

- ❖ ประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 391,200 คน จำแนกได้ ดังนี้
- ☞ จำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย
 - ◆ ประชาชนนอกระบบที่ว่างงานและต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่ จำนวน 46,200 คน
 - ◆ ประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม จำนวน 65,000 คน
 - ◆ ประชาชนทั่วไปที่ต้องการมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ จำนวน 280,000 คน
- ☞ จำแนกตามหลักสูตร
 - ◆ หลักสูตรเกษตรกรรม จำนวน 50,000 คน
 - ◆ หลักสูตรอุตสาหกรรม จำนวน 53,900 คน
 - ◆ หลักสูตรพาณิชยกรรมและการบริการ จำนวน 157,100 คน
 - ◆ หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 115,000 คน
 - ◆ หลักสูตร OTOP Mini MBA จำนวน 15,200 คน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕

การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อในการศึกษาที่ต่อเนื่อง
กับนานาชาติ

การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติ

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยได้มีการกำหนดให้มีการเร่งพัฒนาและขยายระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ นำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาที่เชื่อมโยงทุกระดับ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักงาน กศน. มีนโยบายในการมุ่งพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและสถานีวิทยุศึกษา พัฒนารายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งการพัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผ่านทางเครือข่ายสากล (Internet) และรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้บริการได้ตามความต้องการ ตลอดจนการพัฒนาเพื่อเตรียมรองรับการพัฒนาสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ให้เป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะในอนาคต

งานผลิต พัฒนา เผยแพร่และให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำนักงาน กศน. โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ดำเนินงานในการกิจผลิต พัฒนา และเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยในรูปแบบต่างๆ ทั้งรายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ และสื่อการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งการบริหารจัดการสถานีวิทยุศึกษาและสถานีวิทย์โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ตลอดจนพัฒนาและให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผ่านเครือข่ายสากล (Internet) เพื่อมุ่งส่งเสริมและขยายโอกาสการเรียนรู้ของประชาชนให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผ่านสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยและมีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

ผลการดำเนินงาน

❖ การผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

✚ ผลิตรายการสายใย กศน.	จำนวน	27	รายการ
✚ ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	จำนวน	209	รายการ
✚ ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ประกอบด้วย			
◆ รายการช่างคอมซ่อมได้	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการคลินิกโฟนอน	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการสปาไทยไทย	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการร้อยบุปผา	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการทำกินก็ได้ ทำขายก็ดี	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการ Fancy Balloon	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการคนงามเพราะแต่ง	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการนาที่แห่งธรรม	จำนวน	31	รายการ
◆ รายการกลเม็ดเคล็ดอาชีพอิสระ	จำนวน	20	รายการ
◆ รายการ Unseen In Museum	จำนวน	10	รายการ
◆ รายการธรรมะจากตาลปัตร	จำนวน	34	รายการ
◆ รายการสารสนเทศเพื่อการศึกษา (IT Learning)	จำนวน	10	รายการ
◆ รายการยัดเส้นยัดสาย	จำนวน	2	รายการ
✚ ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย			
◆ รายการท่องโลก 10+1	จำนวน	12	รายการ
◆ รายการ English Plaza	จำนวน	20	รายการ
✚ ผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาตามหลักสูตร	จำนวน	1,004	รายการ

- ✚ จัดและผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (จัดรายการสอนภาษาอาเซียน) ประกอบด้วย
- ◆ ภาษาเวียดนาม จำนวน 39 รายการ
 - ◆ ภาษาพม่า จำนวน 39 รายการ
 - ◆ ภาษาอินโดนีเซีย จำนวน 39 รายการ
- ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารประกอบการรับฟังรายการภาษาอาเซียนได้ที่ www.moeradiothai.net
- ✚ ผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย
- ◆ รายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 3,948 รายการ
 - ◆ รายการส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ จำนวน 563 รายการ
 - ◆ รายการส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน จำนวน 1,675 รายการ
- ✚ ผลิตรายการวิทยุเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน 201 รายการ
- ✚ ผลิตรายการข่าววิทยุเพื่อการศึกษา จำนวน 2,329 รายการ
- ✚ ผลิตรายการวิทยุประเภทสารคดีสั้นเพื่อส่งเสริมการศึกษา ประกอบด้วย
- ◆ รายการภาษาไทยใช้ให้ถูก จำนวน 520 รายการ
 - ◆ รายการรู้ไว้ใช่ว่า จำนวน 202 รายการ
 - ◆ รายการสาระพรรณไม้ จำนวน 116 รายการ
 - ◆ รายการวิทยาการทันโลก จำนวน 96 รายการ
 - ◆ รายการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ จำนวน 20 รายการ
 - ◆ รายการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า จำนวน 20 รายการ
 - ◆ รายการ 100 ปี ชาตกาล มล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ จำนวน 22 รายการ
- ✚ ผลิตสปอตรายการวิทยุประชาสัมพันธ์ รายการ/กิจกรรมต่างๆ จำนวน 20 สปอต
- ✚ จัดทำตัววิ่งประชาสัมพันธ์สถานี ETV และ รายการเพื่อออกอากาศทุกวัน จำนวน 8,784 ครั้ง
- ✚ ผลิตรายการ “ผู้ประกาศแจ้งรายการประจำวัน” จำนวน 2,562 รายการ
- ✚ จัดทำกราฟิกแจ้งรายการประจำวัน จำนวน 366 วัน
- ✚ จัดทำ Streaming audio / VDO media on demand จำนวน 453 รายการ
- ✚ ผลิตสื่อการศึกษาในรูปแบบ VCD จำนวน 10,293 แผ่น พร้อมจัดส่งไปยังเรือนจำ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 219 แห่ง

๘๘ ผลิตและพัฒนาสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ

- ◆ ผลิตรายการหนังสือเสียงแบบเรียน กศน. จำนวน 333 รายการ
- ◆ ผลิตรายการหนังสือเสียงเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำนวน 214 รายการ
- ◆ ผลิตสื่ออักษรเบรลล์ จำนวน 6,889 หน้าเบรลล์
- ◆ ผลิตรายการวีดิทัศน์ใส่ภาษามือประกอบ จำนวน 16 รายการ
- ◆ จัดทำจดหมายข่าวสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ จำนวน 6,000 ฉบับ
- ◆ สำเนาและเผยแพร่สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการในรูปแบบ CD / DVD รวม

167 รายการ จำนวน 6,440 แผ่น

❖ การเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- ๘๘ บริหารจัดการ ควบคุมการออกอากาศทางสถานีวิทยุศึกษา 6,588 ชั่วโมง
- ๘๘ บริหารจัดการ ควบคุมการออกอากาศทางสถานี ETV 6,588 ชั่วโมง
- ๘๘ พัฒนาช่องทางการเผยแพร่รายการข่าวโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพิ่มอีก

1 ช่องทาง โดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้พื้นที่ Server ของ MOE Channel เพื่อ Upload คลิปวิดีโอสรุปข่าวการศึกษาประจำสัปดาห์ โต้ะข่าว ETV และรายงานพิเศษข่าวการศึกษา โดยผู้ชมสามารถรับชมและ Download ได้ที่ www.moe.go.th/video

๘๘ ขยายเครือข่ายผู้รับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กับบริษัท วี.อาร์.เอ็ม. วอยซ์พลัส จำกัด ในการแพร่ภาพและเสียงรายการโทรทัศน์ของสถานี ETV ผ่านระบบ IPTV

✚ จัดส่งรายการวิทยุโรงเรียนนำไปออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 52 ครั้ง

✚ เผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผ่านเครือข่ายสากล Internet จำนวน 5 Website คือ www.etvthai.tv , www.moeradiothai.net , www.cet-media.com , www.ceted.org และ www.braille-cet.in.th,

✚ จัดหารายการโทรทัศน์จากเครือข่าย ออกอากาศทางสถานี ETV จำนวน 328 รายการ / 2,965 ตอน

✚ ประชาสัมพันธ์สถานี ETV และรายการต่างๆทางหนังสือพิมพ์ จำนวน 366 วัน (เดลินิวส์ / ข่าวสด / คมชัดลึก)

✚ จัดพิมพ์เอกสาร “จอแก้ว Magazine” เผยแพร่ จำนวน 700 เล่ม เพื่อเป็นช่องทางสื่อสารสัมพันธ์กับสมาชิกที่รับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านทางสถานี ETV

❖ การสำรวจ ติดตามผล

✚ ติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ณ กศน.ตำบล และห้องสมุดประชาชน ในเขตพื้นที่ 5 ภาคทั่วประเทศ 20 จังหวัด 50 อำเภอ รวม 144 แห่ง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวางแผนในการผลิต พัฒนา และเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

✚ ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล (Site Location) เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ที่จะพัฒนาเป็นระบบดิจิทัล ในเขตพื้นที่ 5 ภาคทั่วประเทศ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน (Community) ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ปัจจุบันกลุ่มเป้าหมายทั้งนักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไปมีแนวโน้มการใช้สื่อคอมพิวเตอร์สำหรับการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มมากขึ้น สำนักงาน กศน. โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จึงมุ่งผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) รวมทั้งการผลิตและเผยแพร่สื่อ Offline และการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมกันทุกพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

❖ บริหารจัดการเว็บไซต์ต่างๆ ที่ดูแลโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 เว็บไซต์ คือ www.etvthai.tv , www.moeradiothai.net , www.cet-media.com , www.ceted.org และ www.braille-cet.in.th

- ❖ จัดประชุมชี้แจงสร้างเครือข่ายสนับสนุนและประชาสัมพันธ์ ETV ไปยังสถานศึกษาต่างๆ จำนวน 2 ครั้ง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์ ETV โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงาน กศน. รวมทั้งสิ้น 268 คน
- ❖ จัดจ้างประชาสัมพันธ์สถานี ETV และเว็บไซต์ www.etvthai.tv ผ่านทางเว็บไซต์ Thailand Youth Channel และ Thailand Gaming Channel จำนวน 1 รายการ
- ❖ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แนะนำสถานี ETV จำนวน 3,000 เล่ม
- ❖ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและแนะนำสถานี ETV จำนวน 5,000 แผ่น
- ❖ จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 20,000 แผ่น
- ❖ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์บทบาทภารกิจด้านสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 2,500 เล่ม
- ❖ จัดพิมพ์แผ่นพับประชาสัมพันธ์การรับชมรายการโทรทัศน์ของสถานี ETV ผ่านทาง Internet จำนวน 5,000 แผ่น
- ❖ พัฒนาระบบการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน) <http://etvthai.tv/m> และพัฒนาช่องทางในการมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากผู้ชมรายการทาง Social Network ที่ www.facebook.com/etvtelevision
- ❖ พัฒนา Application ของสถานี ETV ให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาบนโทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน) และ Tablet สำหรับ Android Operation System
- ❖ ผลิตรายการวีดิทัศน์แนะนำสถานี ETV และจึงเกิดแนะนำช่องทางการรับชมรายการ จำนวน 1 รายการ
- ❖ จ้างแปลระบบรายการโทรทัศน์และสำเนา จำนวน 31,685 แผ่น พร้อมจัดส่งไปยัง กศน.อำเภอ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” และหอสมุดรชมังคลาภิเษก วังไกลกังวล

โครงการตัวเข้มเต็มความรู้

รัฐบาลมีนโยบายยกระดับการศึกษาของประชาชนให้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การจัดรายการโทรทัศน์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาหลักๆ ที่จะสอบเป็นพิเศษ รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) เสริมความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษาที่ขาดโอกาสทางการศึกษาให้มีโอกาสได้เรียน และมีทางเลือกในการเรียนที่หลากหลายขึ้น เป็นการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งในเมืองและในชนบท ซึ่งการดำเนินโครงการฯ ในระยะแรก ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจในการรับชมรายการเป็นจำนวนมาก กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้ดำเนินการต่อไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 นี้

ผลการดำเนินงาน

❖	ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา			
✎	รายการตัวเข้มเต็มเต็มความรู้	จำนวน	51	รายการ
✎	รายการห้องแนะแนว	จำนวน	26	รายการ
✎	รายการ กศน. เพื่อนเรียนรู้	จำนวน	50	รายการ
✎	รายการชุมชนมีอาชีพ	จำนวน	20	รายการ
✎	รายการของประชาชน เพื่อประชาชน	จำนวน	32	รายการ

❖ ออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ทุกวันอาทิตย์ เวลา 9.00 – 10.00 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV)

⊕ รายการติวเข้มเต็มความรู้

◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT	จำนวน	11	ชั่วโมง
◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ETV	จำนวน	102	ชั่วโมง

⊕ รายการห้องแนะแนว

◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ETV	จำนวน	52	ครั้ง
-----------------------------	-------	----	-------

⊕ รายการ กศน. เพื่อนเรียนรู้

◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT	จำนวน	50	ครั้ง
◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ETV	จำนวน	50	ครั้ง

⊕ รายการชุมชนมีอาชีพ

◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT	จำนวน	26	ครั้ง
◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ETV	จำนวน	26	ครั้ง

⊕ รายการของประชาชนเพื่อประชาชน

◆ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ NBT	จำนวน	32	ชั่วโมง
-----------------------------	-------	----	---------

❖ จัดกิจกรรม Student Channel on Tour จำนวน 7 ครั้ง มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวน 5,000 คน

❖ สำเนารายการโทรทัศน์ลงแผ่น DVD จำนวน 140,000 แผ่น

❖ พิมพ์เอกสารประกอบการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา จำนวน 11,000 เล่ม

❖ ประชาสัมพันธ์รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

⊕ ป้ายโฆษณา (Bill Board)	จำนวน	6	ครั้ง
⊕ ป้ายจราจรอัจฉริยะ	จำนวน	20	ครั้ง
⊕ ทางอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ	จำนวน	5	เว็บไซต์
⊕ สปอตประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ	จำนวน	5	ครั้ง

❖ จำนวนผู้รับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2554 – 30 กันยายน 2555 จำนวน 5,245,496 คน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗

การเพิ่มขีดความสามารถ
ของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับ
การเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ภายในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเต็มรูปแบบ สำนักงาน กศน. ในฐานะที่เป็นองค์กรที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนนอกระบบ จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนนักศึกษา นอกระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ตลอดจนประชาชนทั่วไป รู้ถึงความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมด้านภาษา 2) การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพ และ 3) การเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ข้อมูลของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เพื่อให้มีความพร้อมในการแข่งขัน และสามารถอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนได้อย่างสันติสุข

วิธีการดำเนินงาน

➡ กิจกรรมสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหาร ครู ประชาชน เกี่ยวกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

◈ ให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และสถาบัน กศน.ภาค 5 ภาค จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน

◈ จัดกิจกรรมมุมนูอาเซียนในห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั่วประเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้และความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

➡ กิจกรรมสอนภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียน โดยจัดกิจกรรมผ่านทางรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นโดยหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอต้นแบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียนศึกษา วัฒนธรรมประเพณี เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแล้ว จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

➡ บูรณาการความรู้เรื่องอาเซียนศึกษาในวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรทุกระดับของ กศน. โดยจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษา และพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ รวมทั้งหลักสูตรอื่นๆ ตามแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ

ผลการดำเนินงาน

❖ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการขับเคลื่อน กศน.ไทย สู่อาเซียน พร้อมทั้งจัดพิมพ์และเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานในสังกัด เพื่อถือปฏิบัติให้ บรรลุเป้าหมายในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

❖ จัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ ภาษาต่างประเทศ โดยเปิดเป็นห้องเรียนซึ่งมีการจัดแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนเรียนรู้ และเป็น ศูนย์บริการหลักสูตร สื่อ แบบเรียน รวมทั้งประสานเครือข่ายร่วมดำเนินการ โดยพิจารณาจากพื้นที่ที่เป็น แหล่งท่องเที่ยว มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก หรือมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดน รวมทั้งมีศักยภาพ เพียงพอในการดำเนินงาน จำนวน 17 แห่งทั่วประเทศ ได้แก่ 1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 2) อำเภอ เมือง จังหวัดพิษณุโลก 3) อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 4) อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 5) อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 6) อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 7) อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 8) อำเภอเมือง จังหวัด อุบลราชธานี 9) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 10) อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 11) อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 12) อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 13) อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 14) อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรปราการ 15) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 16) อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต และ 17) เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งจัดหาซอฟต์แวร์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง หนังสือแบบเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน และสื่อหรือ แบบเรียนภาษาต่างประเทศ สำหรับศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต ทั้ง 17 แห่ง

❖ พัฒนาหลักสูตร/คู่มือภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ 1) หลักสูตรภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร 2) หลักสูตรภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร 3) หลักสูตรภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร และ 4) คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

❖ จัดตั้งมุมอาเซียนใน กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ทั่วประเทศ รวมจำนวน 5,591 แห่ง ดังนี้

✚	ภาคเหนือ	จำนวน	1,219	แห่ง
✚	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	2,338	แห่ง
✚	ภาคตะวันออก	จำนวน	221	แห่ง
✚	ภาคกลาง	จำนวน	925	แห่ง
✚	ภาคใต้	จำนวน	754	แห่ง
✚	กรุงเทพมหานคร	จำนวน	134	แห่ง

❖ จัดทำรายการเผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา AM 1161 KHz และ FM 92 MHz และทาง www.moeradiothai.net ดังนี้

- ✚ รายการหยิบมาเล่าเอามาฝาก ช่วง “เปิดโลกอาเซียน” จำนวน 40 ตอน และช่วง “เสน่ห์อาเซียน” จำนวน 40 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการอาเซียนเรียนรู้ จำนวน 40 ตอน ตอนละ 1 ชั่วโมง
- ✚ รายการสอนภาษาอาเซียน (ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาละ 40 ตอน ตอนละ 30 นาที)
- ✚ รายการสอนภาษาอาเซียนบวก
 - ◆ ภาษาจีน จำนวน 120 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 100 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาเกาหลี จำนวน 80 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาอังกฤษ จำนวน 100 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ นิทานจากประเทศในอาเซียน จำนวน 195 ตอน ตอนละ 5 นาที

❖ จัดทำรายการเผยแพร่ออกอากาศทางสถานี ETV และเผยแพร่ทาง www.etvthai.tv ดังนี้

- ✚ รายการท่องเที่ยวโลก 10+1 จำนวน 12 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการ English Plaza จำนวน 20 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการภาษาเพื่ออาชีพ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 20 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการอาหารจานเด็ดประเทศไทย จำนวน 10 ตอน ตอนละ 2 นาที

❖ จัดทำรายการสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ในรูปแบบหนังสือเสียงและหนังสืออักษรเบรลล์ เผยแพร่ทาง www.braille-cet.in.th ดังนี้

หนังสือเสียง

- ✚ แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในประชาคมอาเซียน จำนวน 7 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ การสร้างประชาคมอาเซียน 2558 จำนวน 4 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ ท่องเที่ยวไปในเส้นทางราชมรรคา เทียบตามหาอภิสถานางฟ้าขอม จำนวน 14 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ เล่าเรื่องพม่ารามัญ จำนวน 15 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ พม่า ประวัติศาสตร์และการเมือง จำนวน 23 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ นโยบายต่างประเทศของเวียดนามหลังปี 1986 กรณีนโยบายของเวียดนามต่อไทย จำนวน 12 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ สิงคโปร์ ภายใต้ 3 ผู้นำ จำนวน 34 ตอน ตอนละ 30 นาที

หนังสือเบรลล์อิเล็กทรอนิกส์

- ✚ การสร้างประชาคมอาเซียน 2558 : เอกสารกระทรวงการต่างประเทศ จำนวน 185 หน้าเบรลล์
- ✚ กัมพูชา วันวารที่ผันเปลี่ยน จำนวน 618 หน้าเบรลล์
- ✚ มองหน้า แลหลัง วิฤตความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 160 หน้าเบรลล์
- ✚ เล่าเรื่องพม่ารามัญ จำนวน 370 หน้าเบรลล์

ยุทธศาสตร์ที่ ๗

การเพิ่มขีดความสามารถ
ของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับ
การเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ภายในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเต็มรูปแบบ สำนักงาน กศน. ในฐานะที่เป็นองค์กรที่รับผิดชอบจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนนอกระบบ จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนนักศึกษา นอกระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. ตลอดจนประชาชนทั่วไป รู้ถึงความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมด้านภาษา 2) การเตรียมความพร้อมด้านทักษะอาชีพ และ 3) การเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ข้อมูลของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เพื่อให้มีความพร้อมในการแข่งขัน และสามารถอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนได้อย่างสันติสุข

วิธีการดำเนินงาน

➡ กิจกรรมสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหาร ครู ประชาชน เกี่ยวกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

◈ ให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และสถาบัน กศน.ภาค 5 ภาค จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน

◈ จัดกิจกรรมมุมนูอาเซียนในห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทั่วประเทศ เพื่อสร้างองค์ความรู้และความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

➡ กิจกรรมสอนภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียน โดยจัดกิจกรรมผ่านทางรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นโดยหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอต้นแบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาเซียนศึกษา วัฒนธรรมประเพณี เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแล้ว จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

➡ บูรณาการความรู้เรื่องอาเซียนศึกษาในวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรทุกระดับของ กศน. โดยจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษา และพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ รวมทั้งหลักสูตรอื่นๆ ตามแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ

ผลการดำเนินงาน

❖ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการขับเคลื่อน กศน.ไทย สู่อาเซียน พร้อมทั้งจัดพิมพ์และเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานในสังกัด เพื่อถือปฏิบัติให้ บรรลุเป้าหมายในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

❖ จัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ ภาษาต่างประเทศ โดยเปิดเป็นห้องเรียนซึ่งมีการจัดแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนเรียนรู้ และเป็น ศูนย์บริการหลักสูตร สื่อ แบบเรียน รวมทั้งประสานเครือข่ายร่วมดำเนินการ โดยพิจารณาจากพื้นที่ที่เป็น แหล่งท่องเที่ยว มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก หรือมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดน รวมทั้งมีศักยภาพ เพียงพอในการดำเนินงาน จำนวน 17 แห่งทั่วประเทศ ได้แก่ 1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 2) อำเภอ เมือง จังหวัดพิษณุโลก 3) อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 4) อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 5) อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 6) อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 7) อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 8) อำเภอเมือง จังหวัด อุบลราชธานี 9) อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี 10) อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 11) อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 12) อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 13) อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 14) อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรปราการ 15) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 16) อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต และ 17) เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งจัดหาซอฟต์แวร์สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง หนังสือแบบเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้ด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน และสื่อหรือ แบบเรียนภาษาต่างประเทศ สำหรับศูนย์ภาษาอาเซียน กศน.อำเภอ/เขต ทั้ง 17 แห่ง

❖ พัฒนาหลักสูตร/คู่มือภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ 1) หลักสูตรภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร 2) หลักสูตรภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร 3) หลักสูตรภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร และ 4) คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

❖ จัดตั้งมุมอาเซียนใน กศน.ตำบล และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ทั่วประเทศ รวมจำนวน 5,591 แห่ง ดังนี้

✚	ภาคเหนือ	จำนวน	1,219	แห่ง
✚	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	2,338	แห่ง
✚	ภาคตะวันออก	จำนวน	221	แห่ง
✚	ภาคกลาง	จำนวน	925	แห่ง
✚	ภาคใต้	จำนวน	754	แห่ง
✚	กรุงเทพมหานคร	จำนวน	134	แห่ง

❖ จัดทำรายการเผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา AM 1161 KHz และ FM 92 MHz และทาง www.moeradiothai.net ดังนี้

- ✚ รายการหยิบมาเล่าเอามาฝาก ช่วง “เปิดโลกอาเซียน” จำนวน 40 ตอน และช่วง “เสน่ห์อาเซียน” จำนวน 40 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการอาเซียนเรียนรู้ จำนวน 40 ตอน ตอนละ 1 ชั่วโมง
- ✚ รายการสอนภาษาอาเซียน (ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาละ 40 ตอน ตอนละ 30 นาที)
- ✚ รายการสอนภาษาอาเซียนบวก
 - ◆ ภาษาจีน จำนวน 120 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 100 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาเกาหลี จำนวน 80 ตอน ตอนละ 30 นาที
 - ◆ ภาษาอังกฤษ จำนวน 100 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ นิทานจากประเทศในอาเซียน จำนวน 195 ตอน ตอนละ 5 นาที

❖ จัดทำรายการเผยแพร่ออกอากาศทางสถานี ETV และเผยแพร่ทาง www.etvthai.tv ดังนี้

- ✚ รายการท่องเที่ยวโลก 10+1 จำนวน 12 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการ English Plaza จำนวน 20 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการภาษาเพื่ออาชีพ (ภาษาอังกฤษ) จำนวน 20 ตอน ตอนละ 20 นาที
- ✚ รายการอาหารจานเด็ดประเทศไทย จำนวน 10 ตอน ตอนละ 2 นาที

❖ จัดทำรายการสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ ในรูปแบบหนังสือเสียงและหนังสืออักษรเบรลล์ เผยแพร่ทาง www.braille-cet.in.th ดังนี้

หนังสือเสียง

- ✚ แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในประชาคมอาเซียน จำนวน 7 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ การสร้างประชาคมอาเซียน 2558 จำนวน 4 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ ท่องเที่ยวไปในเส้นทางราชมรรคา เที่ยวตามหาอภิสถานางฟ้าขอม จำนวน 14 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ เล่าเรื่องพม่ารามัญ จำนวน 15 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ พม่า ประวัติศาสตร์และการเมือง จำนวน 23 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ นโยบายต่างประเทศของเวียดนามหลังปี 1986 กรณีนโยบายของเวียดนามต่อไทย จำนวน 12 ตอน ตอนละ 30 นาที
- ✚ สิงคโปร์ ภายใต้ 3 ผู้นำ จำนวน 34 ตอน ตอนละ 30 นาที

หนังสือเบรลล์อิเล็กทรอนิกส์

- ✚ การสร้างประชาคมอาเซียน 2558 : เอกสารกระทรวงการต่างประเทศ จำนวน 185 หน้าเบรลล์
- ✚ กัมพูชา วันวารที่ผันเปลี่ยน จำนวน 618 หน้าเบรลล์
- ✚ มองหน้า แลหลัง วิฤตความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา จำนวน 160 หน้าเบรลล์
- ✚ เล่าเรื่องพม่ารามัญ จำนวน 370 หน้าเบรลล์

ส่วนที่ 2

จบประมาณ

ตารางที่ 7 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
สำนักงาน กศน. จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายงบประมาณ		ร้อยละ
	แผน	ผล	
1. งบบุคลากร	3,745,305,200.00	4,111,508,239.55	109.78
1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,706,526,200.00	1,718,723,245.64	100.71
1.2 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	2,038,779,000.00	2,392,784,993.91	117.36
2. งบดำเนินงาน	1,539,256,300.00	1,466,373,292.79	95.27
2.1 ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ	1,461,948,800.00	1,323,908,660.44	90.56
2.2 ค่าสาธารณูปโภค	77,307,500.00	142,464,632.35	184.28
3. งบลงทุน	105,955,000.00	138,039,558.00	130.28
3.1 ครุภัณฑ์	50,550,000.00	56,560,136.30	111.89
3.2 ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	55,405,000.00	81,479,421.70	147.06
4. งบเงินอุดหนุน	2,977,049,500.00	2,958,431,369.37	99.37
4.1 เงินอุดหนุนทั่วไป	2,977,049,500.00	2,958,431,369.37	99.37
5. งบรายจ่ายอื่น	863,503,600.00	842,527,518.95	97.57
รวมทั้งสิ้น	9,231,069,600.00	9,516,879,978.66	103.10

หมายเหตุ

1. กรมบัญชีกลางโอนงบบุคลากรมาผลิตนโยบายและแผนด้านการศึกษา จำนวน 270,733,500 บาท ปรับวงเงินมางบบุคลากร ผลิตที่ 4 จำนวน 156,219,044.68 บาท และแผนงาน : สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 114,514,455.32 บาท
2. การใช้จ่ายงบประมาณตามจริงสูงกว่าการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เนื่องจากการปรับอัตราเงินเดือนในส่วนของงบบุคลากร โดยเริ่ม 1 มกราคม 2555 (ไตรมาสที่ 2) ตามมติ ครม. และในส่วนของงบลงทุนได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงจากงบอื่นระหว่างปี

ตารางที่ 8 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายงบประมาณ		ร้อยละ
	แผน	ผล	
1. งบบุคลากร	1,217,548,700.00	1,431,898,442.35	117.61
1.1 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	1,217,548,700.00	1,431,898,442.35	117.61
2. งบดำเนินงาน	65,401,400.00	49,708,361.77	76.01
2.1 ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ	65,401,400.00	49,708,361.77	76.01
3. งบเงินอุดหนุน	2,913,570,600.00	2,899,352,034.42	99.51
3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป	2,913,570,600.00	2,899,352,034.42	99.51
1) ค่าหนังสือเรียน	693,030,600.00	682,048,173.56	98.42
2) ค่าใช้จ่ายกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	614,893,200.00	612,438,773.07	99.60
3) ค่าจัดการเรียนการสอน	1,605,646,800.00	1,604,865,087.79	99.95
รวมทั้งสิ้น	4,196,520,700.00	4,380,958,838.54	104.40

ตารางที่ 9 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายงบประมาณ		ร้อยละ
	แผน	ผล	
4. งบรายจ่ายอื่น	30,464,400.00	30,463,758.57	100.00
รวมทั้งสิ้น	30,464,400.00	30,463,758.57	100.00

ตารางที่ 10 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
ผลผลิตที่ 4 ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายงบประมาณ		ร้อยละ
	แผน	ผล	
1. งบบุคลากร	2,362,462,300.00	2,525,747,827.68	106.91
1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,549,770,000.00	1,575,265,791.35	101.65
1.2 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	812,692,300.00	950,482,036.33	116.95
2. งบดำเนินงาน	879,829,700.00	831,540,532.47	94.51
2.1 ค่าตอบแทน วัสดุ และวัสดุ	842,616,300.00	778,279,620.42	92.36
2.2 ค่าสาธารณูปโภค	37,213,400.00	53,260,912.05	143.12
3. งบลงทุน	22,717,000.00	27,607,656.42	121.53
3.1 ค่าครุภัณฑ์	0.00	2,454,366.30	-
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	22,717,000.00	25,153,290.12	110.72
4. งบเงินอุดหนุน	63,478,900.00	59,079,334.95	93.07
4.1 เงินอุดหนุนทั่วไป	63,478,900.00	59,079,334.95	93.07
5. งบรายจ่ายอื่น	833,039,200.00	809,492,650.38	97.17
รวมทั้งสิ้น	4,161,527,100.00	4,253,468,001.90	102.21

ตารางที่ 11 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษามัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย

ประเภทงบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายงบประมาณ		ร้อยละ
	แผน	ผล	
1. งบบุคลากร	165,294,200.00	153,861,969.52	93.08
1.1 เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	156,756,200.00	143,457,454.29	91.52
1.2 ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	8,538,000.00	10,404,515.23	121.86
2. งบดำเนินงาน	594,025,200.00	585,124,398.55	98.50
2.1 ค่าตอบแทน วัสดุ และวัสดุ	553,931,100.00	495,920,678.25	89.53
2.2 ค่าสาธารณูปโภค	40,094,100.00	89,203,720.30	222.49
3. งบลงทุน	83,238,000.00	110,431,901.58	132.67
3.1 ค่าครุภัณฑ์	50,550,000.00	54,105,770.00	107.03
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	32,688,000.00	56,326,131.58	172.31
3. งบรายจ่ายอื่น	0.00	2,571,110.00	-
รวมทั้งสิ้น	842,557,400.00	851,989,379.65	101.12

ส่วนที่ 3

สถิติสารสนเทศ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของบุคลากร สำนักงาน กศน. จำแนกเป็นประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการครู	2,834	14.64
ข้าราชการพลเรือน	339	1.75
ลูกจ้างประจำ	1,059	5.47
พนักงานราชการ	15,127	78.14
รวม	19,359	100.00

ตารางที่ 13 จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศ และระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	ข้าราชการพลเรือน			ระดับตำแหน่ง	ข้าราชการครู		
	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม
บริหาร	4	0	4	คศ.4	18	27	45
เชี่ยวชาญ	1	1	2	คศ.3	610	725	1,335
ชำนาญการพิเศษ	41	80	121	คศ.2	196	439	635
ชำนาญการ	16	46	62	คศ.1	81	142	223
ปฏิบัติการ	24	24	48	ครูผู้ช่วย	52	141	193
อาวุโส	8	3	11	ชำนาญการพิเศษ*	2	98	100
ชำนาญงาน	22	48	70	ชำนาญการ*	16	107	123
ปฏิบัติงาน	9	12	21	ปฏิบัติการ*	23	116	139
				ชำนาญงาน**	22	19	41
				ปฏิบัติงาน**	0	0	0
รวม	125	214	339	รวม	1,020	1,814	2,834

หมายเหตุ * ตำแหน่งบรรณารักษ์

** ตำแหน่งเจ้าพนักงานห้องสมุด

ตารางที่ 14 จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ข้าราชการพลเรือน			ข้าราชการครู			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาเอก	3	3	6	14	17	31	17	20	37
ปริญญาโท	39	79	118	544	806	1,350	583	885	1,468
ปริญญาตรี	74	117	191	449	985	1,434	523	1,102	1,625
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	15	24	13	6	19	22	21	43
รวม	125	214	339	1,020	1,814	2,834	1,145	2,028	3,173

ตารางที่ 15 จำนวนหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.

หน่วยงาน	ชื่อย่อ	จำนวน
หน่วยงานการศึกษา		77 แห่ง
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด	สำนักงาน กศน.จังหวัด	76 แห่ง
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร	สำนักงาน กศน.กทม.	1 แห่ง
สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.		928 แห่ง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	กศน.อำเภอ	878 แห่ง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต (กทม.)	กศน.เขต	50 แห่ง
สถานศึกษาขึ้นตรง		35 แห่ง
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)	ศกภ.	1 แห่ง
ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศฝภ.	1 แห่ง
ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน	ศฝช.	7 แห่ง
ศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดกาญจนบุรี “สามสงฆ์ทรงพระคุณ”	ศฝส.	1 แห่ง
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัด	ศวจ.	12 แห่ง
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต	ศว.รังสิต	1 แห่ง
ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อการศึกษาร้อยเอ็ด	ศว.ร้อยเอ็ด	1 แห่ง
อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อวจ.	1 แห่ง
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มเป้าหมายพิเศษ	ศกพ.	1 แห่ง
สถาบันการศึกษาทางไกล	สทก.	1 แห่ง
สถาบันการศึกษาและพัฒนาต่อเนื่องสิรินธร	สธ.	1 แห่ง
สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร	สถาบัน กศน. กทม.	1 แห่ง
สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค	สถาบัน กศน.ภาค	5 แห่ง
สถาบันส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	สพร.	1 แห่ง

ตารางที่ 16 จำนวนห้องสมุดประชาชน จำแนกเป็นประเภท

ประเภท	จำนวน
ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	73
ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	745
ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	87
ห้องสมุดที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น - หอสมุดรชมังคลาภิเษก วังไกลกังวล จ.ประจวบคีรีขันธ์	1
รวมทั้งสิ้น	906

ตารางที่ 17 จำนวน กศน.ตำบล/แขวง ที่ประกาศจัดตั้งแล้ว และจำนวน ศรช. จำแนกเป็นรายนาม

ภาค	จำนวน กศน.ตำบล/แขวง ที่ประกาศจัดตั้งแล้ว	จำนวน ศรช.
เหนือ	1,562	41
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,678	874
ตะวันออก	572	67
กลาง	1,360	48
ใต้	1,083	128
กรุงเทพมหานคร	169	182
รวม	7,424	1,340

ตารางที่ 18 จำนวนศูนย์การเรีงนชุมชนชาวไทภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ตชช.)
จำแนกเป็นประเภทในพื้นที่ทรงงานและประเภทในพื้นที่ปกติ จำแนกตามรางภาค

ภาค/จังหวัด	จำนวน ศชช. ในพื้นที่ทรงงาน	จำนวน ศชช. ในพื้นที่ปกติ	รวม
เหนือ	276	457	733
- จังหวัดเชียงราย	-	136	136
- จังหวัดเชียงใหม่	147	100	247
- จังหวัดตาก	87	38	125
- จังหวัดน่าน	33	17	50
- จังหวัดพะเยา	-	11	11
- จังหวัดแพร่	-	10	10
- จังหวัดแม่ฮ่องสอน	9	115	124
- จังหวัดลำปาง	-	15	15
- จังหวัดลำพูน	-	15	15
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	-
ตะวันออก	-	-	-
กลาง	-	21	21
- จังหวัดกาญจนบุรี	-	15	15
- จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	-	2	2
- จังหวัดเพชรบุรี	-	2	2
- จังหวัดราชบุรี	-	2	2
ใต้	1	-	1
- จังหวัดพังงา	1	-	1
กรุงเทพมหานคร	-	-	-
รวม	277	478	755

**ตารางที่ 19 จำนวนผู้เรียนและครูในศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ตชช.)
จำแนกตามराषภาค**

ภาค/จังหวัด	จำนวนผู้เรียน							จำนวนครู		
	ประถม		ม.ต้น		ม.ปลาย		รวม	ครูผู้สอน	ครูนิเทศก์	รวม
	เด็ก	ผู้ใหญ่	เด็ก	ผู้ใหญ่	เด็ก	ผู้ใหญ่				
เหนือ	16,041	10,982	203	1,806	273	1,688	30,993	1,032	127	1,159
- เชียงราย	609	940	6	1,037	11	1,159	3,762	136	15	151
- เชียงใหม่	7,453	2,155	19	464	1	345	10,437	391	40	431
- ตาก	6,672	2,480	-	-	-	-	9,152	242	36	278
- น่าน	70	-	174	-	261	-	505	73	8	81
- พะเยา	4	278	4	19	-	23	328	12	2	14
- แพร่	-	591	-	-	-	-	591	10	-	10
- แม่ฮ่องสอน	1,180	3,303	-	91	-	-	4,574	137	20	157
- ลำปาง	53	50	-	57	-	82	242	16	3	19
- ลำพูน	-	1,185	-	138	-	79	1,402	15	3	18
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตะวันออก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กลาง	128	287	-	302	-	176	893	18	3	21
- กาญจนบุรี	128	231	-	203	-	97	659	12	-	12
- ประจวบคีรีขันธ์	-	24	-	84	-	60	168	2	1	3
- เพชรบุรี	-	32	-	14	-	15	61	2	1	3
- ราชบุรี	-	-	-	1	-	4	5	2	1	3
ใต้	55	-	-	-	-	-	55	2	1	3
- พังงา	55	-	-	-	-	-	55	2	1	3
กรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	16,224	11,269	203	2,108	273	1,864	31,941	1,052	131	1,183

ส่วนที่ 4

ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง
การปฏิบัติราชการของสำนักงาน กศน.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

ตารางที่ 20 ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 (ต้องประสานขอจาก กจ. ประมาณเดือนมกราคม)

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
มิติภายนอก										
● การประเมินประสิทธิผล (ผลลัพธ์และผลผลิต (น้ำหนัก : ร้อยละ: 60)								4.0000		
ตัวชี้วัดที่ 1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญ/แผนปฏิบัติการ/ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ/ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ										
ตัวชี้วัดที่ 1.1 สัดส่วนผู้เรียนการศึกษานอกระบบ (กศน.) ต่อจากการศึกษาภาคบังคับ	ร้อยละ	15	ร้อยละ 67.91	ร้อยละ 72.91	ร้อยละ 77.91	ร้อยละ 82.91	ร้อยละ 87.91	97.06	5	0.75000
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่ได้มาตรฐาน คุณภาพ สมศ.	ร้อยละ	15	ร้อยละ X-2	ร้อยละ X-1	ร้อยละ X	ร้อยละ X+1	ร้อยละ X+2	NA (รอผล จาก สมศ.)	1	0.1500
ตัวชี้วัดที่ 1.3 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบประกัน คุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553	ร้อยละ	15	0	25	50	75	100	100	5	0.75000
ตัวชี้วัดที่ 1.4 ระดับความสำเร็จในการดำเนินงาน โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	ระดับ ความ สำเร็จ	15	1	2	3	4	5	5	5	0.75000
● การประเมินคุณภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ: 10)								5.0000		
ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ : กิจกรรมการเรียนรู้การศึกษา	ร้อยละ	10	65	70	75	80	85	86.20	5	0.5000

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			1	2	3	4	5	ผลการ ดำเนินงาน	ค่าคะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
ตามอัยยาศัยของห้องสมุดประชาชน										
มิติภายใน										
● การประเมินประสิทธิภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ 30)										4.3333
ตัวชี้วัดที่ 3 ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อ หน่วยผลผลิต	ระดับ ความ สำเร็จ	5	1	2	3	4	5	4	4	0.2000
ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณตามแผน	ร้อยละ	5	85	87.50	90	92.50	95	99.08	5	0.2500
ตัวชี้วัดที่ 5 ระดับความสำเร็จของปริมาณผลผลิตที่ทำได้ จริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายผลผลิตตาม เอกสารงบประมาณรายจ่าย	ระดับ ความ สำเร็จ	5	1	2	3	4	5	5	5	0.2500
● การพัฒนาองค์กร										
ตัวชี้วัดที่ 6 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาสมรรถนะ ของบุคลากร	ระดับ ความ สำเร็จ	5	1	2	3	4	5	4	4	0.2000
ตัวชี้วัดที่ 7 ระดับความสำเร็จของการพัฒนา ปรับปรุงสารสนเทศ	ระดับ ความ สำเร็จ	5	1	2	3	4	5	3	3	0.1500
ตัวชี้วัดที่ 8 ระดับความสำเร็จของการพัฒนา ปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร	ระดับ ความ สำเร็จ	5	1	2	3	4	5	5	5	0.2500
รวม										4.2000

ที่ปรึกษา

นายประเสริฐ บุญเรือง
นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์

เลขาธิการ กศน.
รองเลขาธิการ กศน.

อำนาจการผลิตและเผยแพร่

นายปราโมทย์ ดั่งอิม

ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

สนับสนุนข้อมูล

หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.

บรรณาธิการกิจ

นายวิรุฬห์ นิลโมจน์

กลุ่มแผนงาน

ประสานข้อมูลและเรียงเรียง / จัดทำต้นฉบับ

นางสุพรศรี สุภายศ
นายชัยพัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล
นางเกณิกา ชิกวาร์ทซอน
นายยุทธการ สืบแก้ว
นางสาวนฤมล วิเชียรเกื้อ
นางสาววณิชชา โพธิ์ไธส

กลุ่มแผนงาน
กลุ่มแผนงาน
กลุ่มแผนงาน
กลุ่มแผนงาน
กลุ่มแผนงาน
กลุ่มแผนงาน

ออกแบบปก รูปเล่ม และจัดพิมพ์

กลุ่มงานติดตามประเมินผลและสารสนเทศ กลุ่มแผนงาน